National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4

OCT 10 1985
National Library
Bibliothèque nationale

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 39 (1856) 1985 | NELJAPÄEVAL, 26. SEPTEMBRIL — THURSDAY, SEPTEMBER 26 | XXXVI aastakäik

T.E.S. Täienduskeskkoolis algas õppetöö reedel, 20. septembril. Kolmas klass klassitoas. Klassijuhatajaks E. Marten. All: Esimese klassi õpilased ja klassijuhataja Juta Puhm (lähemalt lhk. 5).

Foto — O. Haamer

Sihtasutus Eesti Päevad Kanadas kinnitas hästiõnnestunud Esto '84 aruanded ja valis uusi liikmeid juhatusse.

Foto — S. Preem

Toetusi ainult Esto '84 ülejäägi intressidest

Kolm uut liiget Eesti Päevade juhatusse, toetusi ainult pangaprotsentidest, Toronto Eesti Maja ja Esto '84 omavahelised arved ikka veel klaarimata. Need uudised selgusid sihtasutus „Eesti Päevad Kanadas" korralisel aastapeakoosolekul neljapäeval, 19. septembril Toronto Eesti Majas.

Koosoleku avas Esto '84 peakomitee esimees Toomas Metsala, tervitades kohaletulnud organisatsioonide esindajaid ja sihtasutuse üksikliikmeid.

Koosoleku juhatajaks nimetati ainsa kandidaadina Robert Kreem, protokollijateks valiti hr. Aruja ja pr. Kannel, häältelugejaiks pr. Runge, pr. Salumets ja hr. Joselin.

Päevakorra kinnitamisel Robert Kreem tegi ettepaneku Esto '88 informatsioon, mis oli päevakorras lõpupoole, tuua ettepoole, peale aruandeid, millega koosolek nõustus. Sihtasutuse eelmise aasta peakoosoleku protokolli luges ette Endel Aruja, mis kinnitati muutusteta.

Kerkis üles uute liikmete hääleõigusluse küsimus. Peakomitee ei olnud veel enne peakoosolekut liitunud uusi liikmeid kinnitanud, mistõttu neil oleks puudunud hääleõigus ning kogu senine koosoleku käik oleks kuulunud tühistamisele. Korraldati koosolekule lühike vaheaeg, mille kestel Esto '84 peakomitee otsustas kinnitada kõik uued liikmed hääleõiguslikena.

ARUANDED

Tegevusaruande kandis ette Toomas Metsala, mainides ka Peakomitee poolt korraldatud „Mõttekollet", kus esitati mitmeid huvitavaid ideid, millest kirjalikud kokkuvõtted on edasi saadetud teistele maadele, kaasa arvatud Austraalia. Lõpetamisel on Esto Album, mis tuleb välja umbes kuu aja pärast. Praegu on veel pooleli mõningad operatsioonid mõnede organisatsioonidega. Raal on kokkuleppe kohaselt edasi antud EKN'le. See lühike tegevusaruanne võeti vastu.

Majandusaruanne jagati koosolijaile kätte kirjalikult. Selle aruande lk. 6 sisaldas aruande lisandeid, mis selgitas arvepidamise põhimõtteid, mille luges ette Nikolai Valge.

EESTI MAJA JA ESTO '84

Toronto Eesti Maja esimees Osvald Piil teatas, et kahjuks ei ole Esto '84 rahalised vahekorrad Eesti Majaga veel lahendatud ja soovis teada, millal need lõpuks lahenevad.

Toomas Metsala vastas sellele, et majanduslikud vahekorrad Eesti Majaga olid arvukamad ja keerukamad kui tavalised vahekorrad teiste organisatsioonidega. Esto '84 peakomitee arvates peaksid need vahekorrad olema klaaritud, mis aga ilmselt ei rahulda Eesti Maja juhatust.

Alfred Sepa oma sõnavõtus ütles, et tema arusaamise järgi Esto '84 peakomitee talitab teisiti kui teised varasemad Estode juhtkonnad. Peakoosolekul kättejagatud peenekirjalist majanduslikku aruannet ei ole võimalik mõne minuti jooksul analüüsida, kuid näib nii, et Peakomitee on juba rahade jagamise otsustanud ja tänasel täiskogul pole enam midagi muud teha, kui et võtab aruande näpu vahele ja läheb koju. Enne oli alati nii, et täiskogu, nagu tänane, otsustas jagada summad, suured või väiksed; seda võib tõendada ka varasema Esto esimees Robert Kreem.

Vahekorrad Eesti Majaga olid nii, et Peakomitee laenas Eesti Majalt $10.000 kokkulepitud protsendiga, kuid see protsent on veel tänaseni maksmata. Teiseks, Eesti Maja ruumide üüri ei ole Peakomitee tasunud nõutud normide kohaselt, vaid on ise määranud selleks madalamad normid.

Edasi Alfred Sepa küsis koosolijailt, kas on meil Torontos Eesti Maja vaja? Kui ei ole, siis läheme Royal Yorki, kus pidi korraldatama pidu. Kui me aga vajame Eesti Maja, siis tuleks need puuduvad summad kohe välja maksta.

Ka on teadmata, ütles Alfred Sepa, kas need ülejäägid kuuluvad tingimusteta sihtasutusele, või jätab Peakomitee endale kontrolli nende summade edaspidiseks kasutamiseks.

Kuidas saame vastu võtta majandusaruannet, kui nii paljud asjad on lahendamata?

Nikolai Valge oma vastuses Alfred

(Järg lk. 3)

2500 hääletas EKN valimistel

Otsustades valimistest osavõtu järgi, püsib huvi Kanada eestlaste keskorganisatsiooni vastu ja on iskeskorganisatsiooni vastu ja on isegi veidi tõusnud. Möödunud nädala neljapäeval toimunud häältelugemisel selgus, et EKN 12. koosseisu valimistel hääletas 2518 hääleõiguslikku, mis on enam kui 1981. a., mil hääletajaid oli 2400.

Valimiste Peakomitee esimees Jaan Lepp ütles „Meie Elule", et 1972. a. oli osavõtjaid samapalju kui tänavu, kuid 1966. a. oli rekordarv — 3700 hääletajat.

Valimised lõppesid 16. septembril ja 19. sept. avati ümbrikud, eraldati nimeline tunnistus ja kontrolliti hääleõiguslikkus. Eraldi avati valimisümbrikud ja kontrolliti, et hääli pole antud enam lubatust. Samuti eraldati 30 rikutud hääletussedelit. Pealiskaudsel arvestusel oli hääletussedelitel märgitud keskmiselt 25 kandidaati, aga oli ka neid, kus hääl oli antud vaid paarile kandidaadile.

Valimiste Peakomitee esimees märkis, et valimistest osavõtjate arv võib suureneda, kuna viimastel hääletuspäevadel postitatud ümbrikud võivad veel olla postil. Hääletussedelid anti lugemiseks kompuuterile ja valimistulemusi võib oodata paari nädala pärast.

TARTU INSTITUUT

Reserveerige aeg pidulikuks kirjanike juubelite tähistamiseks

pühapäeval, 20. okt. kell 15.00

BERNARD KANGRO — 75

KALJU LEPIK — 65

Sõnaline ja muusikaline osakava.

Peakõneleja Ilmar Mikiver (V.O.A. Washington)

St. Catharines'i Eesti Seltsi juhatus lahkus

Asta Jostman võeti liikmeks tagasi

ST. CATHARINES (M.E.) – Revisjonikomisjoni poolt kokku kutsutud St. Catharines'i Eesti Seltsi erakorraline peakoosolek leidis, et juhatus ei talitanud õigesti Asta Jostmani nimekirjast kustutamise küsimuses. Juhatus astus tagasi terves koosseisus, valiti uus juhatus ja Asta Jostman võeti liikmeks tagasi.

Möödunud pühapäeval peetud koosolekul, millest osavõtjaid oli ligi poolsada, kulmineerus suvi läbi kõneaineks olnud Asta Jostmani küsimus, mis alguse sai „Folk Arts Festivali" (17. maist kuni 2. juunini) puhul eestiaineliselt dekoreeritud äriaknast, mille Eestit tutvustav silt võeti ära kellegi protestija nõudel.

KIRJUTISED LEHTEDES

Asta Jostman, kes oli St. Catharines'i Eesti Seltsi juhatuse liige laekurina, kirjutas sel puhul kirja eesti ajalehtedele avaldades arvamist, et kauplusesse telefoneerija oli kommunist. („Meie Elu" nr. 25). Mõni nädal hiljem kirjutas ajalehtedele Seltsi esimees Tõnu Järve, et vaateaknal näidatud ajaloolised andmed olid valed, mis tekitanud pahameelt, ja pr. Jostman tegutses omal käel ilma juhatuse nõusolekuta.

KUSTUTATI NIMEKIRJAST

25. juulil juhatus oma erakorralisel koosolekul otsustas kodukorra punkt 1–5 alusel Asta Jostmani liikmete nimekirjast kustutada tema ajalehtedes avaldatud artiklite pärast, mis on Eesti Seltsi ja tervet eesti ühiskonda solvavad. Teatati, et Asta Jostmanil on kodukorra kohaselt õigus apelleerida järgmisel peakoosolekul. Ühtlasi paluti tal Seltsi varad ja kassaraamatud üle anda esimehele. Apellatsioon oli nüüd arutusel erakorralisel peakoosolekul, kus revisjonikomisjon oli soovinud kutsuda ka Asta Jostmani, mida aga ei tehtud.

UUS JUHATUS

Pärast asja arutamist, kus sõnavõtud olid kohati üsna teravad, leidis koosolek, et juhatus ei ole talitanud õigesti. Juhatus eesotsas Tõnu Järvega astus tagasi ja valiti uus juhatus: Herman Mölder — esimees, Arnold Altosaar — abiesimees, Asta Jostman — laekur, M. Borkström ja N. Hänilane.

Erakorralise peakoosoleku kokku kutsunud revisjonikomisjoni kuulusid: Jaan Eichenbaum, Arnold Altosaar ja Eduard Miil.

Toronto Eesti Meeskoori
35. AASTAPÄEVA KONTSERT-AKTUS

Pühapäeval, 6. oktoobril 1985 kell 3 p.l. Toronto Eesti Majas.

Kavas: 10 laulu meeskoorilt; Roman Toi — aastapäeva kõne; Charles Kipper — juhatab koori; Avo Kittask — koorisolist; Asta Ballstadt — klaverisaade.

Pääsmed á $5.00. Saadaval kohapeal.

varuge aeg ja pääsmed meeldivaks piduks.

TORONTO EESTI SKAUDISÕPRADE SELTSI SÜGISPIDU

KOTKAJÄRVE BALL

laupäeval, 26. okt. 1985 algusega kell 7.30 õ. Toronto Eesti Maja suures saalis.

EESKAVA ● EINELAUD ● LOTERII ● BAAR ● TANTS

Laudade ette-tellimine (max. 10 ühes lauas) ja pääsmete müük – Bruno Lindre 421-5541
PÄÄSME HIND — $8.00

A/S EESTI MAJA TORONTOS 25. AASTAPÄEVA JUUBELIPIDU

Laupäeval, 5. oktoobril 1985, algusega kell 7 õhtul Eesti Maja suures ja keskmises saalis.

EESKAVAS: sopran Õnne Laikve ja bariton Andres Raudsepp ● Õhtusöök koos veiniga ● Baar ● Tantsuks V. Gustavson'i orkester

Pääsmed palutakse lunastada hiljemalt 30. septembriks Eesti Maja büroos, 958 Broadview Ave. Ilor Tamm 461-7963.

Eesti Muusika Fond Kanadas korraldusel:

Eduard Tubina sümfoonilise heliloomingu salvestamise aktsiooni toetamise

KONTSERT

Kavas — Eduard Tubina helitööd.

● 10. november 1985 kell 4 p.l.
Walter Hall muusika fakulteedis.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951
„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. — 5 p.l. Alates okt. 15. teisip. ja neljap. kl. 9 hm. — 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. — 1 p.l.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse (US$) 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00.
Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Toronto Eesti Maja 25

Laupäeval, 5. oktoobril tähistatakse Toronto Eesti Maja 25. aastapäeva. 1960.a. omandati praegune hoone Broadview tänaval, millele hiljem kaks juurdeehitust on tehtud. Tegelikult on Eesti Maja organisatsioon 9 aastat vanem, ulatudes tagasi aastasse 1951. Seega on oma eesti rahvusliku ühiskodu suunas tegutsetud kokku 34 aastat.

Eesti Maja organisatsiooni algaastail oli meil küll rahvuslikku idealismi, kuid raha vähe. Olime alles vastsaabunud immigrandid ja isikliku jalgealuse loomiseks oli vaja iga suure vaevaga teenitud dollarit. Sellepärast oli päris loogiline, et esimesteks peamisteks Eesti Maja saamise kapitali kasvatajateks olid eestlaste suvepäevad oma ülejäägidega. Suvepäevade korraldajaiks olid organisatsioonid, kes üle linna keldrites ja kirikute ruumides koos käisid. Katsed A/S Eesti Maja aktsiaid suuremal hulgal ja suuremates numbrites rahvale müüa, edenes väga visalt. Juhatused küll püüdsid küsimust elavana hoida teatud maja ostuobjektide või ehituskavade rahvale ettetoomisega, kuid vajalik kapital tegutsemiseks oli vähese rahaga inimestele suur, ning riski väikese rahaga suure asja kallale asumiseks ka ei tahetud võtta. Mida kaugemale aga aeg venis, seda suuremaks muutus ka inimeste umbusk õilsa eesmärgi saavutamiseks. Probleem oli, et ei saadud rahvast lihtsalt ühiseks jõulisemaks tegutsemiseks liikuma.

1956. aastal lõid saarlased äsjaloodud Ühingu juurde nn. Saarlaste Fondi Eesti Maja jaoks raha kogumiseks. Tavalised mehed olid korraga saanud positiivselt vihaseks ja tegevushimulisteks, ning lootsid rahva tuimusse tuua entusiasmi oma uuelaadilise algatusega. Nimelt hakati saarlaste hulgas raha koguma tähtajaliste tshekkidega jüripäevaks 1957. Tshekid hoiti Ühingu kães A/S Eesti Maja juhatusele edasiandmiseks vaid siis, kui ka teised ühiskonnagrupid sama teeksid, ja et selle raha kogumise tööga paralleelselt ka mõni kindel objekt ostuks leitakse. Toronto eesti ajalehed toetasid algatust oma juhtkirjades ja konsul J. Markus omakorda kutsus rahvast kaasa tulema. Probleemiks aga oli, et A/S Eesti Maja tolleaegsele juhatusele selline teguviis ei meeldinud, süüdistades saarlasi ühiskonna killustamises, eriti aga maakondlike tegevusgruppide võimalikus tekitamises ja nende üksteise vastu mängimises. Teisi algatusi mujalt ei tulnud. Saarlaste aktsioonist oli seega saanud „Varssavi mäss", katse E. Maja heaks midagi teha, mida teised vaid pealt vaatama jäid.

1956.a. oli meie ühiskonnas ettevalmistamisel ka teine tähtis projekt — I Põhja-Ameerika Eesti Päevad Torontos mais, 1957. Selle esmakordse suurema eestlaste suurkogunemisega otsiti uusi tegevusteid rahva laiemaks sidumiseks meie organisatsioondega. See meie jõudude mobilisatsioon, tegudele üleskihutav puhang, ning lõpuks ühise ürituse õnnestumise vaimustav toime, tekitas rahva laiades hulkades uut usku suuremate asjade teostamiseks, kaasa arvatud meie rahvusliku ühiskodu saavutamine. Nii siis võis alata uus kapitali kogumise katse.

27. oktoobril 1957 pidas A/S Eesti Maja maha erakorralise peakoosoleku. Seal otsustati alustada uuesti rahvaaktsiooniga. Georg Vaimel kutsus neid, kes aktsiooni soovivad alustada, oma majja järgmisel õhtul 555 Dovercourt Roadil. See pisut rohkem kui tosinasuurune grupp koguneski tema poolpimedasse keldrisse oma tehtud veinipudelite keskele. Pudelid olid ka idealismist kantud aktsioonimeeste naistele maitsmiseks. Mida rohkem seda rüübati ja põsed üha enam punetama lõid, seda kuraasikamaks muututi. Õhku hakkas lendam ka sarvilisi, et oma sihikindlust rõhutada: „Nüüd ei jäta me enne, kui oleme Eesti Maja saavutanud!" Endi keskelt valiti aktsioonitoimkonna juhataja ja ta abi. Peeti maha sõjaplaan, kuidas tegutseda. Otsustati kokku tulla Vaimeli veinikeldri kaks korda nädalas tshekkisid üle andma, oma kogemusi teistega jagama ja vastastikku üksteist julgustama. Raha kogumisel anti rahvale võimalus ettenihutatud tshekke kirjutada või lubadusi anda, nagu saarlaste aktsioonil.

Ja tõesti! Raha hakkas kokku tulema. Sellest rõõmust sai rahvale ajalehtede kaudu jooksvalt tagasi teatatud. Nüüd astusid ka teised kirjamehed aktsioonimeestele rahva sekka kahurituld andma, et inimeste mõtet rahvusliku suurprojekti vastu spontaansemaks muuta. Siis algasid suuremad rahakogumisele minekud pühapäeviti, peamiselt Uno Mankini kinnisvarade ja Hugo Lateri kindlustuskontoritest. Pühapäevased aktsioonid tõid kokku iga kord üle paarituhande dollari. Mõni aeg hiljem jätkus aktsioon selleks loodud linna rajoonides kogutud eestlaste nimekirjade alusel. Kartoteegi küsimusega tegutsesid aktsioonitoimkonna juures rida inimesi. Siis hakkas tulema veel enam rõõmustamapanevaid teateid. I Põhja-Ameerika Eesti Päevade üle 6000-de dollariline ülejääk suunati Eesti Majja tingimusega, et selle summaga ka järgnevaid suurkokkutulekuid saaks käima panna. Aktsiooni kraadiklaas hakkas nüüd juba üle mitmekümnetuhandelisi arve näitama, kuni lõpuks kapital oli tegelikuks ostuks olemas. Siis sündis ka eestlaste ühiskondlik koda, meie oma Eesti Maja.

Kogunegem siis nüüd jälle oma rahvakoja sünnipäevale, et rõõmu tunda ühisest tegutsemisest. Andku Kõigevägevam jõudu uutele kätele Eesti Maja ümber, et seal hoones ja meie ühiskonnas võiks kõlada eesti keel ja areneda eesti mõte.

ROBERT KREEM

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
465-4650, 465-4659
Ühenduses on jõud

TÄHELEPANU

Pank on avatud teisipäeva õhtul
esmaspäeva õhtu asemel
alates
15. oktoobrist.

INFORMATSIOONIKS HELISTAGE
465-4659

Kanada mured Põhja arhipelaagiga

USA hiljutine jäälõhkuja sõit läbi Kanada põhja-lääne loodusliku kanali Põhja-Jäämeres on tõstnud päevakorrale tõsised territoriaalsed omandiküsimused Ottawas. Kanada peab nimetatud saarestikku oma territooriumi juurde kuuluvaks. USA piirivalve jäälõhkuja „Polar Sea" ei nõutanud Kanada valitsuselt läbisõiduks luba.

USA on selle sammuga teinud taktilise vea, pidades läbipääsu rahvusvaheliseks mereks, mille läbimiseks pole erilist luba tarvis. Küsimusega koos kerkis võimalus, et ka teised suurvõimud, näiteks Nõukogude Liit, samal põhjal asuks läbipääsu kasutama kui rahvusvahelist mereteed. Sarnane laevaliiklus tooks Nõukogude laevad otse Kanada saarestikku ja võiks vaenutegevuse korral ähvardada Kanada territooriumi.

Seega on USA mõtlematult loonud rahvusvahelise pretsedendi, mis on kahjulik Põhja-Ameerika mandrile ja seega ka USA-le. Kanada valitsusele oma territoriaalsete õiguste näitamiseks on toonud see tarbetuid sekeldusi ja kulusid. Välisminister J. Clark ongi deklareerinud valitsuse plaani, mis peab aitama olukorda Kanada huvides stabiliseerida.

Kõigepealt tahetakse näidata kaardil neli kindlat joont. Esimene neist markeeriks Kanada piiri koos Põhja-Jäämere saartega. Järgmine näitaks 12-miili laiust mereriba. Kolmas märgiks 100-miili laiust saastamiskeelu piiri ja neljas näitaks 200-miili laiust veteala, kus Kanada nõuab ainuõigust kalastamiseks. Praktiliselt tähendaks see Kanada põhjaalade kaardistamist, mis oleks pidanud ammu teostatud olema. Eelmine valitsus loobus sellest, hoidudes küsimust rahvusvaheliselt päevakorrale toomast.

Ometi ei ole võimalust nii ulatuslikku küsimust „vee alla" matta. Põhja-Jäämere saarestik Kanada kohal peab loomulikult kuuluma Kanada territoorimi juurde. Ilma selle fikseerimiseta tekkiks omanikuta aladele peagi kaugeid soovijaid. Valitsus tahab koheselt kohandada ka oma mereõiguse tsiviil- ja kriminaalsätteid territooriumi ja ümbritsevate vete osas. USA-ga astutakse koheselt läbirääkimistesse koostööleppe sõlmimiseks arktilise mere ühiseks kasutamiseks Kanada suveräänsuse alusel. Tahetakse ehitada suurejõuline jäälõhkuja, mis kursseeriks selles piirkonnas ja maksaks umbes 500 miljonit dollarit. Tahetakse intensiivsemaks muuta Kanada lennuväe luuret ja aktiviseerida ka mereväe osa selles. Ning lõpuks valmistutakse oma õiguste kaitsmisele Haagi rahvusvahelises kohtus.

Juba see loetelu näitab, milliseid kulutusi tuleb Kanadal kanda oma huvide kaitsmisel. Kuid tekib küsimus, kas Kanada valitsus ei tihendaks oma sidemeid näiteks kaitsepakti näol USA-ga, mis haaraks kogu Põhja-Ameerika kontinendi ühiseks kaitseks? See looks tihedama koostöö USA-ga võib-olla ka teistel aladel, mida siin mitmete ringide poolt millegipärast kardetakse. Kui sarnane kaitsepakt ei ole hädavajalik praegu, siis muutub see ometi möödapääsematuks mõnesuguse välise agressiooni puhul.

Meenutame siinkohal ainult Argentiina püüet ühendada Falklandi saari oma territooriumiga, mis kutsus Inglismaa kohese sõjalise vahelesegamise, mis maksis Inglismaale palju materjali ja raha ja kukutas Argentiina agressiivse valitsuse. Kanada Põhjamere saarestik ei ole maakaardil ainulaadne, kui meenutada Gröönimaad, Islandit, Norrale kuuluvat Teravmägesid kui ka Nõukogude Liidule kuuluvaid saari Põhja-Jäämeres. Gröönimaa lõunaosa ja Island on muidugi juba pikemat aega asustatud, Kuid ülejäänud saarestikud omavad vaid strateegilise tähtsuse ja on raskelt kasutatavad ökonoomselt. Ometi on nad seal ja ükski maa ei soovi neid loovutada.

Tuleviku raketisõja puhul saavad mõnedki saared olema sõjalise tegevuse baasideks ja on seega enam kui olulised. Nii on Kanada Põhja arhipelaag samuti elulise tähtsusega ja on ainult loomulik, kui valitsus nende hoidmiseks oma parima teeb.

V.

Iisraelis rohkem väljarändajaid kui juurdetulijaid

Iisraeli riik, vähemalt juutide kodanike suhtes, põhineb peamiselt immigratsioonil. Sellepärast on vist paljudele üllatuseks, et emigratsioon on seal muutumas valusaks akuutseks probleemiks. Sest tõik on, et rohkem juute rändab Iisraelist välja kui neid sisse saabub. Kui immigrante emigrantide arvust maha võtta, siis kaotas Iisrael 1983.aastal 2600 kodanikku, 1984.a. 15 000 ja sel aastal on projekteeritud 30 000 rohkem väljarändajat kui sissetulijat.

Põhjuseks on peamiselt riigi majanduslik kitsikus, kuigi seda veel päris „kriisiks" ei taheta nimetada. Pidev sõda araablastega, kas otseselt või kaudselt, on kallis — ja seda majandab enamuses USA rahaline abi. Laene ja relvi antakse kergelt, sest USA-s on tugev „juutide lobby", mis mõjutab sealset poliitikat. Sellepeale vaatamata kaasuvad laenudega paratamatult teatud majanduslikud tingimused, millede üheks tagajärjeks on kõrge inflatsioon.

INFLATSIOON

Möödunud aastal Iisraelis hinnad peagu viiekordistusid (445% täpsemalt), kuna sissetulekud ja palgad ainult neli korda tõusid. Sel aastal loodetakse inflatsiooni, palkade ja hindade „külmutamise" abil, 300% piires hoida. Samal ajal on ka tulumakse tõstetud, et sõjaväge, oma relvastööstust ja välismailt relvade ostmist üleval hoida. Selline olukord sunnib inimesi paratamatult kokkuhoidlikumalt elama. Mure tuleviku eest ja kokkuhoidlik elamine tähendab aga, et äriinimesed ei riski uusi ärisid algatada, sest oletatavad kunded on oma rahaga väga kitsid.

Üks tüüpiline näide on ühest India juudiperekonnast, kes Iisraeli immigreerisid, sest et „süda kutsus". Neil oli küllalt raha, et oma restorani avada, kuid varsti pidid tõdema kurba statistikat, et iga kuuga jäi kundeskond vähemaks. See polnud toidu või toiduvalmistamise süü, sest ka teised restoraniomanikud nentisid sama tõika: inimesed ei käi enam nii tihti restoranides söömas ega joomas.

VÄLJARÄNDAJAID PÕLATAKSE

See perekond oli unistanud „oma rahva ja usu" juurde tagasiminekust, ja nad tegid seda. Kui aga äri iga kuuga enam tuhandeid dollareid neelas, pidid nad oma elu ja vaateid ausalt ümber hindama. Nüüd on neil ainult nii palju raha järel, et võida välja rännata, kuigi Iisraelist väljarändajaid põlatakse, isegi vihatakse.

26-aastane naine tunnistab, et ta isegi end teatud määral vihkab, et „mu süda ja hing" jäävad alatiselt Iisraeli, kuid „mul on kaks last ja nende tulevik ja õnn on mulle siiski tähtsamad kui ükski rahvuslik või usklik kaalutlus."

Iisraeli valitsus tahaks igat pettunut aidata ja neid maal hoida, kuid emigrantide arv on nii kõrgele tõusnud, et riigi praegune majanduslik kitsikus ei võimalda samal ajal sõjaseisukorda ja hoolekandeühiskonda säilitada. Sõjaks valmis olemine on aga riigi eluküsimus ja number üks probleem. Kahjuks peavad kümned tuhanded selle eest oma unistused ja lootused uuesti vaekausile panema ja mujalt maailmast oma õnne otsima minema.

Vilp

Tuhanded hukkusid maaväringul Mehhikos

Esimesele suurele maavärisemisele, mis purustas ligemale ühe neljandiku Mexico linnast, järgnes teine ainult vähe nõrgem reedel, 20. sept. Selle tagajärjel varisesid kokku veel paljud majad, mis esimese maavärisemise juures ainult vigastada said. Ametlike andmete kohaselt on varemetest seni välja toodud üle 3 tuhande laiba. Kardetakse, et tegelik surmasaanute arv võib olla kuni 10 korda suurem.

Viimase maaväringu tegevus oli 7,3 Richter skaalas ja selle keskkoht oli samas kohas, kus 19. sept. maaväringu keskus, 400 km. Mexico linnast eemal.

Maaväringute tagajärjel rahvas on haaratud paanikast. Keegi ei julge minna oma kodudesse, elatakse ja magatakse tänavatel. Veevärk, gaas elekter ja telefoniühendused on suuremas osas purustatud ja nende kordaseadmine võtab mitu päeva aega. See on eriti hädavajalik, kuna Mexico linnas, koos eeslinnadega, loetakse elanike arvu 17 miljonit.

Kanada kodanike arvu Mexicos hinnatakse 35.000 peale. Nende seast ei ole keegi saanud surma. Kanada valitsus on saatnud kannatatuile toetuseks $1 miljon ja 20 tonni tekke, millega kodutuksjäänud saavad end soojendada ning kaitsta ilmastiku muudatuste korral.

Mexico linn asub lähedal ohtlikule lõhede joonele maakera kõvas koores, mis ümbritsev Vaikset ookeani.

Rootsi naiste keskmine eluiga 80 a.

STOCKHOLM (EPL) — Rootsi rahva keskmine vanus tõuseb vahetpidamata nii meeste kui naiste juures.

Eriti naiste keskmine eluiga on tugevalt tõusnud, tervelt 2,1 aastaga alates 1976 kuni 1984. Samal ajal tõusis meeste keskmine eluiga 1,6 aastaga.

Rootslanna tänapäevane keskmine eluiga on 79,9 aastat, kuna rootsi mees võib arvestada 73,8 eluaastaga.

Praegu on vaid naised Jaapanis, Islandis, Norras ja Hollandis, kes elavad kauem kui rootslannad.

Hoolimata sellest, et rootsi mehed elavad umbkaudu kuus aastat vähem kui naised, on nende eluiga sellegipoolest pikk rahvusvahelises seoses. Vaid islandi ja jaapani mehed elavad kauem.

Selgitus võib seista selles, et suremus kõikides vanusegruppides on vähenenud. Ja see omakorda oleneb sellest, et mitmesuguste vigastuste arv on langenud ja et üha vähem inimesi sureb vähktõve või kasvajate tagajärjel.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Elu võtmine võib olla õigustatud

Avaldades oma arvamist surmanuhtluse kohta, ütles kohtuminister (Solicitor General) Perrin Beatty: „It's very much related to the analogy of war. There are times „when the taking of life can be justified, in my view".(„Toronto SUN", aug. 27)

Elu võtmine sõjas on rahvusvaheliselt tunnustatud õigustatud olukord". Elu võtja ei kanna selle juures vastutust. Ta teotseb kõrgema võimu korralduste ja sõjalise eriolukorra kohaselt.

Sõjalises olukorras inimese isiklik elu ja tegevus on allutatud kõrgema võimukandja tahtele. See võim õigustab ja vastutab riigikaitsesse rakendatud isikute käitumise ja tegevuse eest, olgu selleks kellegi elu võtmine, teiste elu kaitsmine või midagi muud.

Ida-Euroopa rahvad, eestlased, lätlased, leedulased ja teised, kes vägivaldselt olid liidetud Nõukogude Liitu, võitlesid II maailmasõjas, pärast nende maade vabastamist sakslaste poolt, koos Saksamaa sõjaliste jõududega N. Liidu sõjaliste jõudude vastu, et nõukogude kord kunagi enam ei saaks tulla nende maale ja jätkata sealsete rahvaste sihikindlat hävitamist, segamist teist rahvastega ning muutmist venekeelt rääkivaks „nõukogude rahvaks".

Kuidas saab kohtuminister Beatty ja temale alluvad kohtunikud lugeda sõjakurjategijateks isikuid, kes sõjalises olukorras võitlesid ja kandsid ohvreid oma maa ja rahva vabaduse kaitsmisel. Nende ülesannete täitmine oli rahvuslik kohustus ning õigustatud sõjalise eriolukorra tõttu.

Kohtuministrilt tuleks nõuda lähemat selgitust tema enese ja eriti kohtunik Jules Deschenes'i arusaamise kohta, kes kohtuministri volitusel kavandab ringsõite N. Liidu poolt okupeeritud Ida-Euroopas süüdistusmaterjali kogumiseks isikute kohta, kes võitlesid N. Liidu sõjaliste jõudude, kollaborantide ja hävituspataljonlaste vastu. See süüdistusmaterjal saab olla vaid fabritseeritud vale, esitatud ehtsatena näivate dokumentide näol.

A.N.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Valge vaal Hiiumaa vetes

Kodumaa teadete kohaselt nägid ühel hommikupoolikul Hiiumaa Haldi küla kalurid merel valget vaala.

Kalurid olid minemas nootasid vaatama, mis olid merre lastud Kiduspäe lahes, Kõpu all. Ootamatult märganud nad äkki mingit valget kogu veest tõusvat. Padiga lähemale sõites nähti, et umbes 600 m kaldast ujus meres valge vaal. Ta ujus läbi otse paadi nina eest, meestest ca 50 m kauguselt.

Üleni valge mereloom omas musta pea, ja ujus päris vee pinnal suure kiirusega, jättes järele veejoa. Kalurid arvasid, et valge vaal kaalus vähemalt tonn.

EPL

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ● Ülelinna kohaleviimine

PLUMBING, HEATING and REPAIRS
Õli-, gaasi- ja elektriahjud, korstnavoodrid (chimney linings).
Ahjude puhastamine ● Eesti äri
ROLAND KULLIK
Tel. (416) 275-1280

Esto '84 Peakomi
juhatusliikmeid.
Toomas Metsala
Seisavad — Nik
Härnald Toomsa

Toetusi ainult . . .

(Algus esiküljel)

Sepale mainis, et Eesti Maja poolt esitatud ruumide üürisummad olid Peakomitee hinnangul liiga kõrged, mistõttu Peakomitee leidis end olema õigustatud madalamateks üürihindadeks. Sel põhjusel Peakomitee tasus Eesti Majale ruumide eest umbes 1500 dollarit vähem kui Eesti Maja nõudis.

Osvald Piil kinnitas, et küsitud ruumide üür oli tollal kehtinud normide kohane.

Järgnes veel arvukaid sõnavõtte mitme koosolija poolt, kus juhiti tähelepanu 1500-lise summa väiksusele võrreldes veerand miljonilise ülejäägiga ning soovitati see summa Eesti Majale kohe tasuda, et siis saaks majandusaruanne kinnitatud. Peakomitee ei nõustunud sellega.

Vastuseks Alfred Sepa ühele küsimusele Toomas Metsala kinnitas, et kõik rahaline ülejääk läheb tingimusteta sihtasutus „Eesti Päevad Kanadas" käsutusse, Esto '84 peakomiteel ei ole tulevikus selle raha üle enam mingit sõnaõigust.

Esto '84 välisrevident Gunnar Mitt tähendas, et Peakomitee lahendamata vahekord Eesti Majaga on lubamatult kaua veninud ja kui selle aasta lõpuks pole see rahuldavalt lõpetatud, siis ta peab ise seda põhjalikumalt uurima.

Egbert Runge soovitas Peakomiteele see 1500 dollarit välja maksta ja sellele lisaks määrata Eesti Majale 10.000 dollarit toetust, mis ei leidnud vastukaja Peakomiteelt.

Lõpuks lepiti kokku, et Eesti Maja ja Peakomitee probleem lahendatakse järgneva ühe kuu jooksul, mille järele koosolek võttis vastu majandusaruande, revisjonikomisjoni aruande ja välisrevidendi aruande.

ESTO '88 INFORMATSIOON

Senini arvestasime Austraaliasse sõidu kulusid 2000 dollari ringi, kuid see võib kujuneda palju odavamaks. Esto '88 täpsem kava peaks selguma 3–4 kuu jooksul.

TEGEVUSKAVA EELOLEVAKS AASTAKS

Toomas Metsala andis lühikese ülevaate Peakomitee tulevikuplaanidest ja juba läbiviidud otsustest. Sihtasutusele peab jääma suurem põhikapital järgmise Kanadas toimuva Esto jaoks, lõpetamata majandusarved tulevad kiirelt klaarida ja Esto '88'le tuleb pakkuda nõu ja abi ning pidada tihedat sidet. Üleameerikalistele suurüritustele tuleb vajaduse korral anda laenu ja organisatoorset abi. Kultuurürituste vajadusiks, näiteks raamatute trükikulude katteks, võime anda protsendita laenu jne.

1985.a. tegevuskuludeks on eelarves määratud $1.700 ning toetusteks $13.000, kokku 14.700 dollarit. Tuludena on arvestatud 11.000 dollarit panga protsentidest ja 50 dollarit liikmemaksudest, seega eelarve puudujääk 3.650 dollarit.

MIDA TEHA RAHAGA?

Järgnesid mitmed sõnavõtud Esto '84 rahalise ülejäägi kasutamise üle. Endel Aruja soovitas Järvi heliplaadi jaoks määratud 7.000 dollarit suurendada 1.300 dollari võrra, mis võimaldaks terve heliplaadi orkestrikulusid katta. Endel Aruja soovitas veel ingliskeelset kommunismivastast propagandat toetada 5.000 dollariga, Eesti Vabadusfondi toetada 1.000 dollariga ja kirjandusfondi tarbeks reserveerida 30.000 dollarit, mis jääks alaliseks Esto kirjandusfondiks.

Egbert Runge kordas oma soovitust Eesti Maja toetada 10.000 dollariga.

Mitmed sõnavõtjad soovitasid toetustega kokku hoida, misjärel Toomas Metsala poolt esitatud tegevuskava ja eelarve võeti vastu.

VALIMISED

Sihtasutus „Eesti Päevad Kanadas" esimehe kohale esitati kolm kandidaati: Toomas Metsala, Peter Vilde ja Leo Puurits. Kinnisel valimisel sai Metsala 27 häält, Vilde 23 häält ja Puurits 8 häält. Seega jäi sihtasutuse esimeheks Toomas Metsala.

Juhatuse osas soovis koosolek jääda 9-liikmelise koosseisu juurde, s.t. esimees ja 8 liiget. Edasi selgus, et sihtasutuse põhikirja kohaselt peavad juhatusse kuuluma viie suurema organisatsiooni esindajad. Organisatsioonid olid oma esindajaiks määranud: rahvatantsijad — Härnald Toomsalu, võimlejad — Feliks Koop, laulukoorid — Herbert Kasenurm, skaudid ja gaidid — Leo Puurits ja EKN — Kalju Jõgi. Seega tuli häältelusele ainult kolm juhatuse liiget ning kandidaatidena seati üles: Kaius Meipoom, Livia Holmberg, Maire Lainevool, Peter Vilde, Anne Liis Keelmann (Tüll) ja Vaige Niitenberg.

Valimistel sai Vilde 41, Holmberg 35, Keelmann 34, Meipoom, 22 Niitenberg 13 ja Lainevool 11 häält. Seega pääsesid valitud liikmetena juhatusse Peter Vilde, Livia Holmberg ja Anne Liis Keelmann, ülejäänud kolm jäid juhatuse kandidaatideks.

Revisjonikomisjon valiti tagasi endises koosseisus: Heikki Paara, hr. Vahtra ja Jaan Terts. Välisrevidendiks valiti tagasi Gunnar Mitt.

KOOSOLEKUL TÕSTATUD KÜSIMUSED

Esto '84 suuremad ülejäägid olid valguspeolt ja laulupeolt. Küsiti, mida need organisatsioonid kavatsevad nende ülejääkidega teha. Laulupidu korraldanud Eesti Lauljate Liit Põhja-Ameerikas esimees Herbert Kasenurm vastas sellele, et Lauljate Liidul peab olema suurem põhikapital laulupidude korraldamiseks ja nootide trükkimiseks, täpsemad kavad selguvad aga järgnevatel juhatuse koosolekutel. Valguspeo ülejäägi kohta vastas Härnald Toomsalu, et võimlejad ja rahvatantsijad on otsustanud ülejääk jagada osavõtnud organisatsioonide vahel.

Feliks Koop soovitas asuda uue ülemaailmse keskorganisatsiooni loomisele, kes tulevikus koordineeriks kõikide Estode korraldamist.

Laas Leivat ja Heikki Paara ei pooldanud seda ideed, kuna meil on selleks juba Ülemaailmne Eestlaste Kesknõukogu. Hääletusel olid peagu kõik uue organisatsiooni loomise vastu.

Läbirääkimiste all sõna ei võetud.

-m

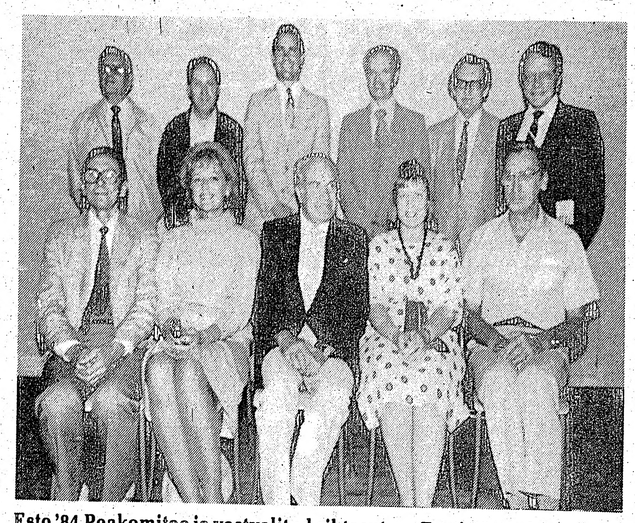

Esto '84 Peakomitee ja vastvalitud sihtasutus „Eesti Päevad Kanadas" juhatusliikmeid. Istuvad, vasakult — Felix Koop, Livia Holmberg, Toomas Metsala (esimees), Anne Liis Keelmann, Herbert Kasenurm. Seisavad — Nikolai Valge, Kalju Jõgi, Peter Vilde, Endel Aruja, Härnald Toomsalu ja Kaius Meipoom. Foto — S. Preem

MÜÜGIL
E. Skautide ajakirjad:
„TULEHOIDJA"
alates nr. 1, 1980 — nr. 2,1985
Hind á $2.50. Postitool saates lisandub saatekulu 68¢.
Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Eesti Ohvitseridekogu Kanadas korraldas väljasõidu Camp Bordenisse. Foto — O. Haamer

Eesti Ohvitseridekogu Kanadas juhatus. Istuvad, vasakult: R. Viksten — esimehe k.t., E. Silm — laekur. Seisavad: J. Luik — abisekretär, E. Reinas — sekretär, T. Nõmmik — abiesimees. Foto — O. Haamer

Ohvitseridekogu väljasõit

Kolmapäeval, 18. septembril kl. 9.00 asusid Eesti Maja ees ootavasse bussi poolsada Ohvitseride Kogu liiget ja nende abikaasat, et külastada Kanada sõjaväe õppelaagrit, mille ametlik nimetus: Canadian Forces Base Borden, lühendis — CFB Borden).

R. Viksten, EOK abiesimehena tervitas kõiki kaassõitjaid, soovides head reisi ja lõbusat tuju. Reisijuht Tõnis Nõmmik, kes oma sõjaväelise väljaõppe saanud Camp Bordenis, andis ülevaatliku ja huvipakkuva pildi Camp Bordenist, sealsest tegevusest ja ohvitserkonnas valitsevatest kommetest. Nii mõnegi sõidukaaslase näole tekkis murevine kuuldes, et ohvitseride kasiinos on riietuse suhtes kindlad reeglid — erariides isikud peavad kandma kaelasidet! Kavakohaselt oli peale Sõjamuuseumi külastamist ka ette nähtud eine ohvitseride kasiinos, aga näe — ei pääse sisse, sest sooja ilma tõttu mõnigi jättis kaelasideme koju. Reisijuhi ettenägelikkus ja kogemusrohkus tuli olukorra päästjaks — ta oli kaasa võtnud pooltosinat kaelasidet!

Muidugi kutsus see teade esile kõva aplausi ja pühkis murevine nende näolt, kel kaelaside puudus.

Kell 10.40 peatus buss Bordenis Sõjamuuseumi ees. Muuseumi juhataja F.R. Mears,C.D.,ütles kõigile tere tulemast ja andis seletusi väljapanekute kohta.

Jalutades siirduti raskerelvade muuseumi ja sealt parki, kus koguneti grupipildiks ühe rasketanki juurde. Pargis on maetud, ta omal soovil, kindral major F.F. Worthington, kelle nime park kannab ja kes oli camp Bordeni raskerelvade kooli looja ja väljaehitaja, üldtuntud nimega „WORTHY".

Keskpäevaks koguneti jälle bussi juurde, et sõita ohvitseride kasiino juurde, kus oli ette nähtud eine. Kasiinos tervitas külalisi brigaadikindral O. Hanson'i nimel adjutant kapten Wayne Hirlehey, andes edasi kindrali tervitused ja head soovid.

Pa r tundi kadusid kiiresti ning jälle asuti bussi, et jõuda reisi teise sihtkohta, Ohvitseride Kogu liikme August Pärna kodusse Orillias. Reisijuhiks Endel Reinas.

Tunniajalise sõidu järele peatuski buss A. Pärna suvila ees ning lahke peremees ja võõrustaja koos abikaasaga olid külalisi vastu võtmas ja teretamas.

Aeg kadus lennates. Tuli ütelda suur tänu võõrustajatele ja asuda jälle bussi, et jõuda tagasi Torontosse, võttes kaasa hea tuju ja meeldivad mälestused hästiõnnestunud reisid.

O.H.

Paadipõgenikud taotlevad asüüli Rootsis

Ka Soome andis peatusloa kolmeks kuuks

STOCKHOLM (EPL) — Rootsi massimeediumidel ei ole senini olnud otsekontakti nende kolme põgenikuga — kaks meest ja üks naine — kes kummipaadiga sattusid avariisse Loviisa lähedal asuval saarel ja võeti Soome rannavalve hoole alla, kes nad pärast ametivõimude vastavat otsust lasksid edasi sõita oma reisi eesmärgi — Rootsi — suunas.

Stockholmis läksid nad „põranda alla", nähtavasti üsklike kaudu, kellega nad olevat kontakti sabumisel võtnud. Teatavasti võtsid nad ka Soomes kontakti tuttava vabariikliku pastoriga, kes hoolitses, et nende saabumine ajakirjandusse ulatus ja sellega takistas nende võimalikku tagasisaatmist ametivõimude poolt. Igal juhul kinnitab nüüd politsei, et nad on poliitilise asüüli taotluse esitanud Sollentuna politseile.

Asja teeb vormiliselt keerukamaks asjaolu, et Soome andis nendele ajutise kolmekuise viisa, mis oli erakordne ja haruldane, sest senini on „üle piiri eksinud" vastavalt kokkuleppele N. Liiduga tagasi saadetud.

Käesoleval juhul tuli juhtum aga kohe ajakirjandusse ja kuna välismaine ajakirjandus Soomet on süüdistanud rahvusvahelise põgenikekonventsiooni rikkumistes, siis tuli näidata, et süüdistajatel ei ole õigus.

Rootsi vaatevinklist on aga põgenike „esimene maa" saabumisel Soome. Raske oleks aga uskuda, et seda reeglit aga uskuda, et seda reeglit Rootsi kohaldab. Liigub kuuldusi, et otsuse ootel on põgenikud läinud ajutiselt ühele naabermaale.

USA-s 1300 kommunistide luureagenti

FBI andmeil on nõukogude blokil ca 4000-line personal USA-s, kelledest vähemalt 1300 on nn. täisajalised luureagendid. (Kanadas on vastavad arvud 250 ja 80.) 1950-ndail aastail oli nende arv ainult mõnisada ja FBI suutis samapalju vastuluureagente nende vastu rakendada. Nüüd on aga olukord niipalju muutunud, et kommunistidel on Ameerikas poole rohkem luureagente kui FBI-l vastuluureagente.

Sellepärast on FBI viimase viie aasta jooksul valitsuselt rohkem raha ja toetust saanud täiendamaks oma vastuluure võrku ja ütleb, et tuleb oma ülesandega toime. Kuid viimane sari ilmsikstulnud spiooniafääre on pannud Washingtoni riigijulgeoleku komiteid kahtlema selles positiivses väites ja nad peavad pidevalt kinniseid istungeid leidmaks meetmeid (ehk vastuabinõusid) kasvava hädaohu vastu.

Vastuluure ülesandeks on kindlaks määrata vaenulikke luureagente, neid siis jälgida ning nõnda neutraliseerida, ja mõnikord ka arreteerida. Valekaebused, „valed" ärahüppajad, topeltagendid, igasugused teised trikid ja valdav mitteusaldusliik õhkkond teevad FBI töö keerukaks ja kalliks.

„Meie peamine töö seisab nende jälgmises, tehes nende töö veelgi keerukamaks ja kallimaks kui meie oma," ütles üks hiljuti erruläind FBI ülem.

FBI töötab tavaliselt paariviisi, kuigi mõned aktsioonid hõlmavad kuni 50 vastuluureagenti korraga. Kuid suurim osa tööst koosneb ainult juba tuntud KGB luureagentide jälgmisest Washingtonis, New Yorgis ning San Franciscos ja kaebuste ning teadete kontrollimisest.

N. Liidu saatkonna ametnikel on lubatud vabalt liikuda 40 km (25 miili) raadiuses, muil juhtudel peavad nad oma reisidest välisministeeriumile teatama. Teistel idabloki diplomaatidel ja ÜRO ametnikel on lubatud aga reisida takistamata kogu USA ulatuses; sellest johtubki FBI töö ülekoormatus, sest CIA-l, kel on küll tõhus vatuluure võrk, on peale „Watergate'i" afääri rangelt keelatud USA-s tegutseda.

Vilp

Kesknõukogu põhikiri takistab Rootsi eesti organisatsioonide liitumist

Balti Tribunalist osa võtnud Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu esimees Lembit Savi külastas Stockholmi,kus võttis kontakti eesti organisatsioonidega.

Nõupidamisel Eesti Komitees andis Henrich Mark ülevaate Rootsi kessete organisatsioonide vahekordadest Ülemaailmse Eesti Kesknõukoguga.

Aegade jooksul on siin osad vaheldunud: aastakümneid tagasi olid Eesti Komitee, Eesti Rahvusnõukogu ja Eesti Rahvusfond need, kes eriti ei soovinud Kesknõukoguga ühineda. Nüüd nad soovivad seda, aga nüüd on Kesknõukogu see, kes ei näi olema sellest huvitatud. Kuna lätlastel ja leedulastel on juba mõnda aega olemas sellised ülemaailmsed keskorganisatsioonid, siis tuleks ka eestlastel pingutusi teha, et sama olukorrani jõuda. Rootsi eestlaskond on Kesknõukogus väga nõrgalt ja puudulikult esindatud. Kesknõukogu poliitiline ja ka majanduslik tegevus kasvaks oluliselt kui sellega liituks ka Eesti Komitee-Organisatsioonide Liit, mis tagaks koostöö ka sellesse liitu kuuluvate kesksete ja kohalike organisatsioonidega.Kesknõukogusse kuuluvast kümmekonnast organisatsioonidest eri maades on vaid 3-4 moodustatud nn. „üldvalimistega", kõik teised on liikmeskonna alusel loodud organisatsioonid, nagu seda on Eesti Komitee-Organisatsioonide Liit.

Lembit Savi rõhutas, et raskused on Kesknõukogu praeguses põhikirjas, mis eeldab ainult ühe keskse organisatsiooni kuulumist Kesknõukogusse igalt maalt. Eesti Komitee-Org. Liitu kuuluvad organisatsioonid peaksid osa võtma REE üldvalimistest ja nii probleemi lahendama.

Talle vastati, et areng Rootsis on läinud ammugi teist teed ning aegunud ja ebareaalne Kesknõukogu põhikiri ei tohiks takistada ühise maailmakeskuse moodustamist, mida üha rohkem soovitakse ka lätlaste ja leedulaste poolt. Rootsi eestlaskonna kontaktid USA-ga on praegu nii tihedad, et Eesti Komiteel-Org. Liidul ei teeks mingeid raskusi osa võtta Kesknõukogu koosolekuist oma Rootsist saabuvate esindajatega või ka oma New Yorgis asuvate volinikega. Rootsi vähemuste poliitika tunnustab ainult kindla liikmeskonnaga organisatsioone ja nende liite. Seda olukorda tuleks arvestada ka Kesknõukogul. („Teataja")

Väljavaated Genfis kahtlased

Genfis algasid uued läbirääkimised USA ja N. Liidu ekspertide vahel strateegiliste relvade arvu vähendamiseks. Väljavaated kokkuleppe saamiseks sellel alal on kahtlased N. Liidu peaksperdi Georgi Arbatovi arvates. Usa presidt Ronald Reagani seisukoht, et tema strateegilise kaitse initsiatiivi programm ei ole diskuteeritav Genfi konverentsil, on suurimaks komistuskiviks kokkuleppe saavutamisel.

Seal oli vähe lootust kokkuleppe saavutamiseks, kui Gorbatsov ja Reagan leppisid kokku kohtamiseks novembris, kuid viimased päevad on näidanud, et need lootused on hakanud haihtuma. Reagani „Star War" programmi loetakse meie maal uue võidujooksu alguseks relvastuse suurendamise alal.

President Reagani sooviks on selgitada kokkusaamisel Gorbatshoviga inimõiguste kasutamist, Nõukogu invasiooni Afganistanis, omavahelist kaubandust ja strateegiliste relvade vähendamise küsimust.

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

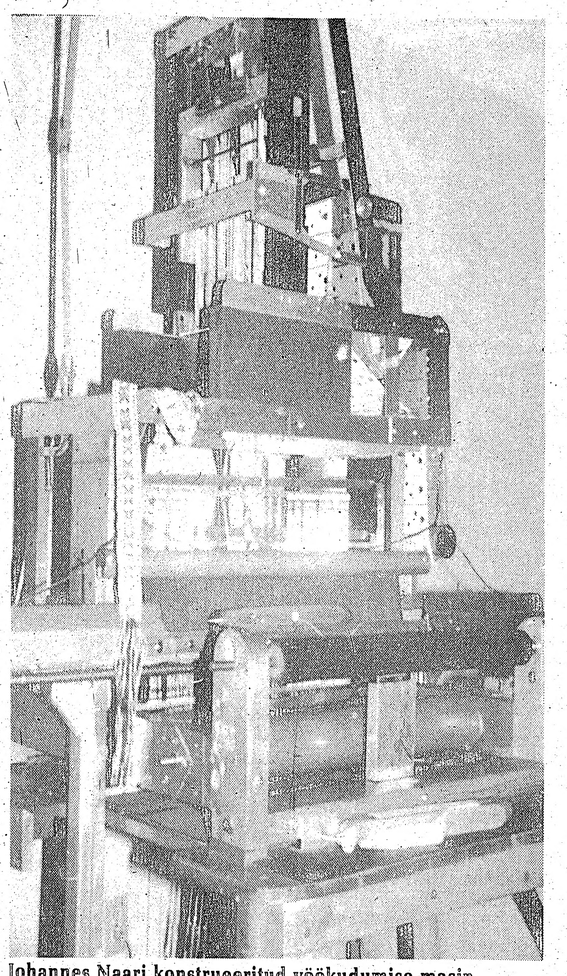

Johannes Naari konstrueeritud vöökudumise masin.

Foto — Mati Naar

Johannes Naar konstrueeris moodsa vöökudumise masina

„Eesti Kodus" elab väsimatu energiaga andekas eesti mees, Johannes Naar, kellel on nobedad käed ja loov vaim. Vaevalt leidub tööd või probleemi, mida Johannes ei oskaks lahendada. Mitte ainult tööoskus ja andekus ei ole tema juures silmapaistev, vaid tema sõbralik isiksus mõjub sütitavalt. Pole vist elanikku „Eesti Kodus", mida ta pole abistanud.

Oma elutöös on ta alati olnud otsiv, kuulaja ja lahtiste silmadega vaatleja. Ta on mees, kes usub, et iga töö tegemiseks peab olema parem, kergem ja kiirem võimalus. See saigi tõukeks, et midagi leiutada, luua eesti rahva ilumeele talletamiseks ja edasikandmiseks.

Külastab „Ehataret" sageli. Omase nupukusega on mitmed „Ehatares" esinenud probleemid lahendanud.

Ligi paar aastat tagasi, kord jälle seal olles, nägi ta, kuidas vanaproua Arget vööd kudus ja lõngu luges. Iga kord pidi vähemalt 25 lõnga lugema, enne kui sai ühe lõnga vöösse kududa. Ei ole ime, et vööd on nüüd kallid ja tegijate arv väheneb. Eesti rahvarõiva vöös peitub meie rahva ilumeel ja looming.

Võttis mitu kuud lugemist, otsimist ja uurimist, kuni Johannes Naar leidis lahenduse eesti vööde ja teiste rahvuslike mustrite kudumiseks kangana.

Juba kodumaal tundis ta huvi käsitöö vastu ja eriti eesti mustrite jäädvustamise vastu kangastelgedel. 1935. aastal ta valmistas teljed, mille idee pärines Kesk-Euroopast. Ta jutustas, et abikaasa läks surnuaiapühale omakootud siidkleidis. Sõbranna oli palunud tal mitte päikese käes seista, kuna siid nii sädeles. Oli valge läikiv siid.

Et leida lahendust kiiremaks ja paremaks vöökudumiseks, teekond viis raamatute juurde ja Ontario Science Centre'isse, kus hiinlased näitasid siidiussi elulugu ja maailmakalima riide valmistamist, mis kuulunud sajandeid kuningakodadesse. Sealt sai Johannes idee tuua need oskused ja vahendid 20. sajandisse.

Pärast pikka mõtlemist, otsimist, katsetamist ja tööd valmis kudumismasin, millega saab kududa vööd ja rahvusmustris kangast kuni 50 cm laiuses. Kasutamist leiab lendav süstik. Poolimine toimub vastavalt konstrueeritud teisel masinal võrdse kiirusega kiire õmblusmasina poolimisele. Kudumismasin on konstrueeritud metallist ja puust. Masin töötab numeraal-kaartide süsteemil. Iga vöökirja jaoks on programm, mis on kiiresti vahetatav. Võib vahetada kuni 50 niie tõstmist, mida väga harva esineb. Kõige värvirikkama vöö kudumiseks kulub umbes kaks tundi. Masina opereerimiseks on ainult üks tallalaud.

Leiutaja ja tema abikaasa Sinaida häitasid oma töö tulemusena ilusaid eesti vöösid.

elna

Täienduskooli kell helises . . .

Kirevate viimaste sügisõite ja värviliste lehtede ilmumusega saabub õppetöö algus. Teisipäeva, 17. septembri õhtul kogunesid Toronto Eesti Majja eesti noored, kes jätkasid või algasid esmakordselt eesti koolis eestiaineliste õppeainete õppimisega. Tavaliselt esimesel koolipäeval ei ole veel kõiki õppehuvilisi kohal, kuid suur saal oli siiski täidetud Toronto eestlaste kolmandast põlvkonnast ja nende vanemaist.

Aktuse avas „teretulemisega" koolijuhataja Valdek Lenk. Järgnes ühislaul: „Oh võtkem jumalat suust südamest nüüd kiita . . ." Pauluse kirjasõnale tuginedes kõneles praost A. Taul, Endel Ruubergilt kuuldud loo. See jutt tõi piltlikult esile emakeele oskuse tähtsust. Nimelt leidsid eesti sõdurid viimases sõjas, rindel ühe raskelt haavatu, kes oli vene vormis. Eesti sõdurid kahtlesid, mõtlesid, mida teha . . .? Haavatu avas silmad ja lausus eesti keeles: „Olen eestlane!" Sõdurid päästsid vaenlase riietuses eestlase.

KEEL ON TÄHTIS

„Ka oma rahva ajalugu on igale inimesele väga tähtis, ajalugu on sama tähtis kui keel!" kõneles edasi praost Taul. Ajalugu kandub edasi rahvuses. Ajaloo kaudu annavad rooma-katoliiklased edasi katoliikluse tähtsuse. Ükski keel ei tule kunagi inimesele kahjuks, vaid kasuks. Mõtlemine toimub ühes konkreetses keeles. Tavalise kanadalase sõnavara piirdub c a. 3000 sõnaga. Haritud inimese sõnavara on c a. 6000 sõna. Kuid Shakespeare sõnavara oli 36.000!

Noored, kes tulevad täienduskooli, oskavad eesti keelt, aga usulist eesti keelt ei mõista. Nüüd on Albert Roosti poolt Luuka evangeelium eesti keelde tõlgitud. See on ka noortele kättesaadav. Usk ja palve peaksid olema kõigile emakeelne! Lauldi ühislaul: „Õnnista ja hoia."

Järgmiseks kõneles koolikomitee esimees Hans Lupp. Eelkõige tervitas ta eesti algkooli uue õppeaasta alugse puhul ja tänas praost Tauli huvitava ja noortele arusaadavas sõnastuses palvuse eest. Hans Lupp lootis, et tegevus eesti keele ja meele tööpõllul on õnnistusrikas ja koolitöö tagajärjed kujunevad selliseks, mille üle meie kõik võime rõõmu tunda.

Soe teretulemast neile noortele ja nende vanematele, kes siin viibivad esmakordselt! Paljud, kes tulevad algkooli esimesse klassi, on endised lasteaia kasvandikud ja harjunud juba kooliruumidega. Uued on aga õpetajad ja eesti tüdrukud ning poisid vanematest klassidest, kellega ajajooksul kohanetakse ja sõpradeks saadakse.

KOOSTÖÖ KOOLIVALITSUSEGA

Meie kooli õppetöö toimub ka sel aastal koostöös Toronto linna koolivalitsusega. Sellega seoses on nõue, et kõik lastevanemad täidavad ka koolivalitsuse registreerimise lehed. Koolikomitee püüab koolivalitsuse, provintsi- ja föderaalvalitsuste toetuste abil hoida õpilaste koolisaatmise kulud nii madalal kui võimalik. Õppemaksu püüame hoida eelmiste aastate tasemel, s.o. $40,00 aastas perekonnalt, olenemata laste arvust, kusjuures õppevahendid ja õpperaamatud on ka sel aastal kooli poolt tasuta.

Eesti keele kursuste osas on uuenduseks, et need toimuvad teisipäeva õhtutel, samal ajal kui algkool. Kursus toimub koostöös Eesti Õpetajate Ühinguga. Õpetajaks on tuntud pedagoog Ellen Martens. Kursus on mõeldud lastevanemaile, kes niikuinii sel päeval oma lapsi eesti kooli toovad ja teistele, kes oma teadmisi eesti keele kõnelemise ja kirjutamise osas edasi arendada soovivad. Asjast huvitatuil palume pöörduda E. Õp. Ühingu esinaise Helgi Nippaku poole.

Hans Lupp lõpetas sõnavõtu sooviga noortele: „Olge tublid eesti keele ja teiste teadmiste õppimisel, nii et teie vanemad ja õpetajad võiksid selle üle rõõmu tunda ja teile uhked olla!

Veel soovis head edu ja õnne õpilastele kooliteel koolijuhataja Valdek Lenk. Ta tuletas meelde, et kodus räägiksime kõik eesti keelt ning Eesti Maja on ka üks kodu eesti lastele, kus kõik räägivad ainult eesti keelt. Lauldi hümni. Õpilased siirdusid klassidesse, kus õpetajad neile koolitarbeid jagasid ja juhtnööre õppetöö alguseks andsid.

Huvitav ja hämmastav oli juhtum, et üks egiptlane, all fuajees, oli nii vaimustatud Eestist ja eesti keelest, et lubas ka oma lapse eesti kooli tuua . . . .

H.L.

Ideaalne sünnipäeva-pulma-jõulu kink

NUGADE – KAHVLITE – GARNITUUR

Kuulsad Solingeni roostevabast terasest ja kullaga garneeritud 12 inimesele nugadest-kahvlitest-lusikatest-kulpidest jne. koosnev 10-esemeline komplekt. Nägusas ja praktilises „Manager Briefcase'i" pakendis importeeritud Saksamaalt.

Saadaval suurmüügi hinnaga ● Hr. TAMM, tel. 461-7963.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
(416) 466-1502

LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Käsitöö kinkeesemed — kullasepa-, merevaigu-, keraamika-, naha ja puunikerduse alal.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 8.30–6.00 p.l., laupäeval 8.30–5.00 p.l.

Anna Talve uus Eesti Noortetöö konsulent Rootsis

Eesti Komitee juhatus valis oma 21. aug. toimunud koosolekul uueks Eesti Noortetöö konsulendiks Anna Talve. Ta õne esialgul rakendatud poole tööjõuga ja asus oma tööülesannete täitmisele 25. augustil.

Anna Talve on sündinud 1959.a. Stockholmis ja on endiselt rootsi kodanik, kuigi perekond 26 aastat tagasi asus elama Turusse Soomes, kus ta isa on töötanud Turu Ülikooli juures rahvateaduse professorina. Lõpetas gümnaasiumi 1977.a. Õppis Turu Ülikoolis algul ajalugu, siis alates 1978.a. õigusteadust, lõpetades käesoleval aastal ülikooli jur.kand.kraadiga. Valdab eesti, soome ja rootsi keelt, olles õppinud ka inglise, saksa ja prantsuse keelt.

Töökohad: Savonlinna ooperifestivali juures, Misomex AB, Akademiska Bokhandel ja kindlustusselts Verandi Turus. Oli 1980.a. Üliõpilaste Ühingu „Lex" peasekretär. On osa võtnud eesti noorteüritustest, ka Metroo suveseminaridest. Oli J. Lellepi fondi stipendiaat. Korp! Filia Patriae liige.

Ann Jürisoo, kes 1984.a. oktoobris alates oli noortekonsulendi Jaak Akker'i asetäitjaks, lahkus oma soovil sellelt ametikohalt, et jätkata oma õpinguid Stockholmi Ülikooli juures Kauge-Ida probleemide alal.

TEADAANNE

Toronto Eesti Naisseltsi käsitööring alustab tegevust 8. oktoobril kell 1 p.l., nii kuidas kellelgi sobib. Huvitatuil palutakse lisa informatsiooniks helistada – 793-6531 ehk 481-4652.

TEADAANNE

Toronto Eesti Ühispank on alati pööranud erilist tähelepanu liikmeskonna teenindamisele. Arvestades meie Täienduskooli ja organisatsioonide õhtust tegevust Toronto Eesti Majas on Ühispank **alates 15. oktoobrist õhtuti avatud esmaspäeva õhtu asemel TEISIPÄEVA õhtul kella 5.30 kuni 8-ni.** Endiselt on ka pank avatud neljapäeva õhtutel.

Teisipäeva õhtul panga lahtiolek annab parema võimaluse liikmeskonna vajaduste rahuldamiseks. Samuti võimaldab neile, kes ei ole veel liitunud meie ühistegelise rahaasutusega seda teha ning kasutada panga liikmetele antud soodustusi.

JUHATUS

Sport

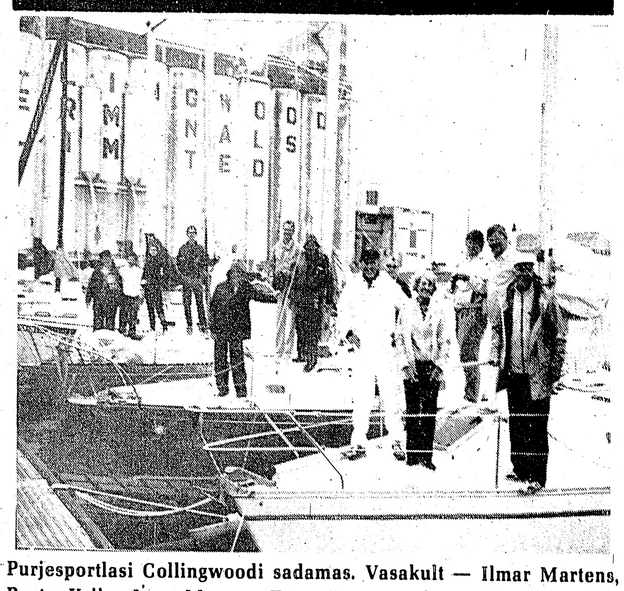

Purjesportlasi Collingwoodi sadamas. Vasakult — Ilmar Martens, Peeter Kriisa, Inger Martens, Taavo Rooneem, kapten Hugo Tammik, Vaido Rooneem, Heiti Roman, Gunnar Lomp, August Vällik, Aino Pullerits, Evi Kilu, Volli Gustavson, Kalju Pullerits.

Foto — Ene-Liis Martens

Eesti Jahtklubi kogunes Collingwoodis

Rändkarikas Heino Kasak'ule

Laupäeval 24. augustil kogunesid Eesti Jahtklubi Kanadas liikmed ja külalised Collingwoodi linna sadamasse, et osa võtta traditsioonilisest suvisest kokkutulekust.

Vaatamata vihmasele ilmale sõitsid lõuna paiku välja purjejahid, kapteniteks Hugo Tammik (Northern 29 „Riff III"), Peter Kriisa, (Northern 29 „Kajak") ja Kalju Pullerits, (CS 30 „Alona II"). Heas purjetuules tõusis kiirus üle 7 sõlme. „Ka jak" isegi tõmbas üles sini-must-valge spinnakeri. Kindlasti domineerisid sel päeval Georgian Bays eesti jahid. Peale mõnetunnilist purjetamist jõuti tagasi sadamasse, kus tehti paadis „kapteni lantsh" ja mõnedki tervitasid „kapten Morganiga", mis oli vahepeal klaasis lahjenenud vihmast ja Georgian Bay pritsivast karastavast veest.

Õhtupoolikul koguneti hr. ja pr. Rooneem'e kaunisse suvilasse, kus ootas purjetajaid ees soe saun, mis oli väga ettenägelik külalislahke pererahva poolt. Peale sauna koguneti mugavasse peahoonesse kuhu oli saabunud rohkesti purjesportlasi ja nende sõpru.

Nauditi maitsvat õhtusööki. Võttis sõna komadör Heiti Roman, kes teatas, et rändkarikas on otsustatud sel aastal anda Heino Kasak'ule, kes koos abikaasaga sõitsid 36-jalase purjepaadiga Torontost Bahamasse ja tagasi. Loginud tuhandeid miile, elanud läbi sellega kaasaskäivaid üllatusi ja ettenägematuid viperusi. Rändkarikas pärineb Roman'i perekonnast, kus karika võitis Heiti isa 1936.a. Soome Nylenska Jahtklubi 75. a. juubeli võidusõitudel.

Collingwoodi rajooni komadöriks valiti kapt. Hugo Tammik ja Toronto rajooni komadöriks Ene-Liis Martens. On esimene kord klubi ajaloos, et komadör on naissoost. Ene-Liis koos abikaasa Ilmariga on saavutanud mitmeid esikohti purjetamisvõistlustel nende C&C 35 „Pagan" purjejahiga. Laekuriks valiti Gunnar Lomp.

Tänati endist juhatust, kes on hoolega püüdnud koos hoida purjespordihuvilisi.

Otsustati enam jäädvustada Eesti Jahtklubi tegevust admiraliteedi arhiivi asutamisega, mille organiseerijaks valiti Volli Gustavson.

Sõna võttis jahtklubi liige August Vällik, kes avaldas tänu klubi nimel pererahvale Hugo ja Aino Rooneemele., le, kes lahkelt on vastu võtnud klubi liikmeid ja külalisi.

Klubil on kavatsus ka talvel kokku tulla, et anda informatsiooni. V.G.

Eesti ja soome laskurid võistlesid Seedriorul

Seedrioru laskurklubi korraldusel toimus 14. septembril järjekordne, juba traditsiooniliseks kujunenud sõprusvõistlus laskmises (Ystävyysottelu) Seedrioru Laskurklubi ja Toronto Soome laskurite vahel. Imekaunis hilissuvine ilm oli laskmiseks nagu tellitud, väljaarvatud lamades asendi laskmine, kus, tingitud Seedrioru lasketiiru asendist, paistis hommikune hele päike laskureile otse silma ning sihikusse, mille tõttu ka tagajärjed teataval määral kannatasid.

Soomlased olid esindatud hulgaliselt, kes saabusid kohale, mitmed koos perekondadega, et kaunist päeva veeta ilusas Seedrioru looduses. Pererahvas ise aga suutis külalistele tulejoonele vastu panna ainult 5 laskurit, külaliste 9 vastu. „Nahatäis" oli juba ette teada, kuid sellele vaatamata asuti tulejoonele. Võistlus, mis oli kavandatud 3x20 lasku v-kl. vabapüssist 50 meetri rahvusvahelisse märki, samuti oli sama kava ka spordipüssile, viidi läbi määruste kohaselt. Rekorde ei püstitatud, kuid selle eest tugevdati juba aastaid kestnud suhteid kahe laskurklubi vahel. Siiski tuleb mainida soomlasest laskuri R. Penttineni tagajärge spordipüssist laskmises, kes saavutas 3x20 lasuga kolme-asendi kogusummaks 555 silma, mis on hää saavutus.

Punktikohtunikuna tegutses J. Reinoja, keda abistas soomepoolne esindaja, Raimo Penttinen. Pärast võistlusi koguneti Seedrioru Koldetarre, kus oli korraldatud Carl Rajametsa poolt einelaud. Järgmine kohtumine laskerajal toimub Udoras soomlaste korraldusel. Kas eestlastel on meeskonda välja panna, seda näitab tulevik.

TEHNILISED TULEMUSED

Viie parima laskuri tagajärjed v-kl. vabapüssist kolmest asendist: 1. A. Takkala (S) lamades 186, püsti 163, põlvelt 166, kokku 515 silma. 2. E. Tiilen (E) 182-158-173;513. 3. U. Robi (E) 189-140-171;500. 4. V. Kumpulainen (S) 183-141-172;496. 5. R. Saar (E) 184-154-151;489.

Spordipüss 3x20 lasku kolmest asendist. Eestlased osa ei võtnud. 1. R. Penttinen 193-176-186;555. 2. M. Takkala 190-159-176;525. 3. P. Hirvonen 193-143-154;490.

Meeskonna osas v-kl. vabapüssist, tulid võitjaiks soomlased, kelle 5 parima laskuri tagajärg kokku oli — 2343 silma, eestlaste 2318 vastu.

E.T.

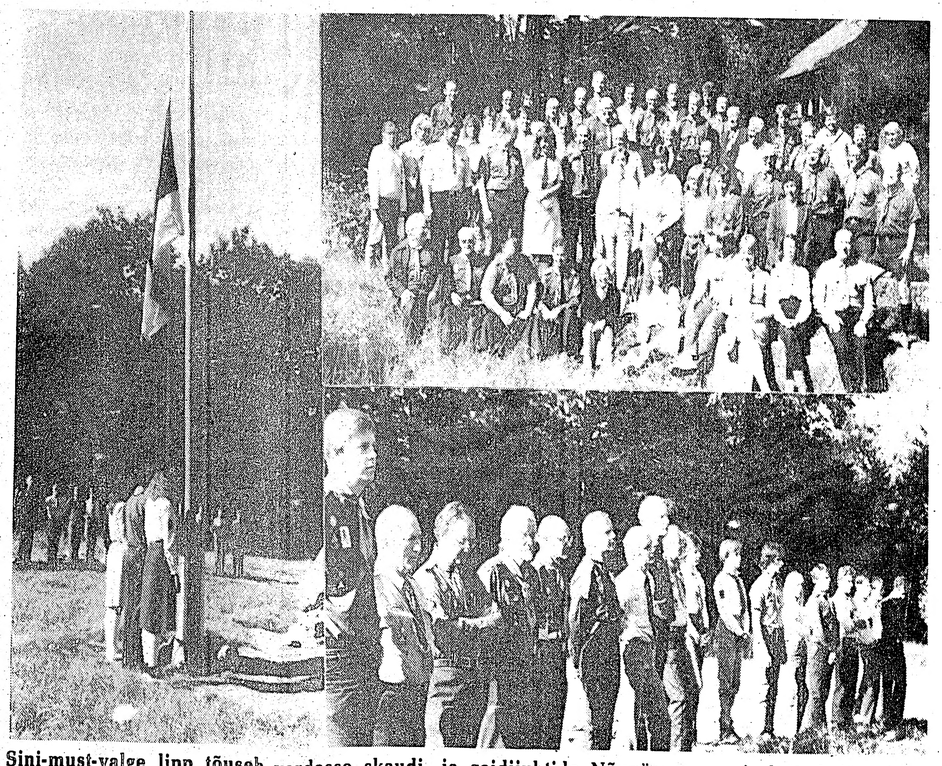

Sini-must-valge lipp tõuseb vardasse skaudi- ja gaidijuhtide Nõupäeva avamisel Kotkajärvel, 14. septembril. Ülal, paremal, osavõtjad, all, skautüksuste Lembitu ja Kalevi juhte. Foto — Ervin Aleve

— Ilmar Martens,
pten Hugo Tammik,
ugust Vällik, Aino
ts.
— Ene-Liis Martens

gunes
s
k'ule

o Kasakule, kes koos
sid 36-jalase purje-
st Bahamasse ja ta-
uhandeid miile, ela-
kaasaskäivaid ülla-
gematuid viperusi.
rineb Roman'i pere-
rika võitis Heiti isa
ylenska Jahtklubi 75.
õitudel.
rajooni komadöriks
Tammik ja Toronto
riks Ene-Liis Mar-
kord klubi ajaloos,
naissoost. Ene-Liis
mariga on saavuta-
sikohti purjetamis-
C&C 35 „Pagan"
kuriks valiti Gunnar

uhatust, kes on hoo-
os hoida purjespor-

n jäädvustada Eesti
st admiraliteedi ar-
, mille organiseeril-
Gustavson.
tklubi liige August
s tänu klubi nimel
ja Aino Rooneemele.
vastu võtnud klubi
si.
sus ka talvel kokku
rmatsiooni. V.G.

kurid
rul

esindatud hulgali-
kohale, mitmed
ga, et kaunist päe-
edrioru looduses.
suutis külalistele
panna ainult 5 las-
astu. „Nahatäis"
kuid sellele vaata-
ele. Võistlus, mis
20 lasku v-kl. va-
ri rahvusvahelisse
ama kava ka spor-
i määruste koha-
stitatud, kuid selle
a aastaid kestnud
klubi vahel. Siiski
nlasest laskuri R.
ge spordipüssist
vutas 3x20 lasuga
summaks 555 sil-
avutus.
na tegutses J.
stas soomepoolne
Penttinen. Pärast
Seedrioru Kolde-
ldatud Carl Raja-
ud. Järgmine koh-
toimub Udoras
sel. Kas eestlastel
a panna, seda näi-

LEMUSED
uri tagajärjed v-kl.
st asendist: 1. A.
es 186, püsti 163,
515 silma. 2. E.
173;513. 3. U. Robi
0. 4. V. Kumpulai-
2;496. 5. R. Saar (E)

0 lasku kolmest
l osa ei võtnud.
-176-186;555. 2. M.
176;525. 3. P. Hir-
490.
v-kl. vabapüssist,
mlased, kelle 5 pa-
ärg kokku oli —
ste 2318 vastu.
E.T.

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Juubelivestlus (2)

„Seitsmendast päevast" ja uuest suunast Bernard Kangro loomingus

Kuueteistkümne luuletuskogu kõrval on 18. sept. üle 75-nda aastaläve sammunud Bernard Kangro loomingus sama arv algupäraseid romaane. Samuti nagu kaks tema värskeimat luuletuskogu, on ka tema kaks viimast romaani pöördepunkti tähistajaiks autori loomingurajal.

Bernard Kangro oma kodu trepil.

Esimeses Moosese raamatus seisab, et Jumal hingas seitsmendal päeval kõigest oma tegevusest. Mitte aga Bernard Kangro. Olles lõpetanud Andreas Sunepoja päeviku ja pihtimused pealkirja all „Kuus päeva" (Hexaëmeron = kuue päeva töö, kr. k.), asus ta Linus Asseri kaudu uurima „Seitsmendat päeva" ja selles sündivat. Selle seoses esinevad järgnevas usutlejatena kirjanik dr. Valev Uibopuu ja mõtteliselt-kokkuleppeliselt autoriga „Meie Elu" esindajana Johannes Kaup.

LINUS ASSERI MINAKESKNE MAAILM

ME: Kuigi Sinu proosaloomingus on esinenud varem mitmel korral põikeid müstikasse, erineb „Seitsmes päev" eelnenuist täielikult ja jätab lugejale mõnegi küsimuse vastamata.

VU: Kas peategelane Jakob on realiteet või elab ainult Linus Asseri kujutluses? Jätad lugeja kahtlema, kas realiteet on materialistlik või tinglik — miks nii?

BK: Jah, selget vastust ei ole. Kuid jutustatud maailm on minakeskne. Linus Asser on otsija, igavene rändur, maailmahulkur, põgenik. Ta ei *saakski lõplikku vastust anda. Mina* ka ei oska harutada lahti ristiusu kreedot liha ülestõusmisest. Mida usume, mida mitte. Kas üldse usume. Küsimuses on meie hinge ja vaimu probleemid.

VU: Meie, kahtlevad kirjanikud, kardame ehk oma usutavuse langust lugeja ees ja seepärast müstitsistlike nähete puhul viitame kahesugusele võimalusele. Oma eelmises romaanis „Kuus päeva" oled hästi sisse elanud Põhja-Eesti kristianiseerija ja Tallinna linna asutaja (1219), Lundi piiskopi Andreas Sunepoja (1160-1228) maailma. Kui „Seitsemes päev" on tema elu jätk, miks ei kasutanud sa siis ka siin — nagu eelmises romaanis — tema hanesulge ja silma?

BK: See olnuks vana kroonikastiili ja ladinakeelse osa kordamine. Peaasi aga – tahtsin asetada just realistliku vastamisi otseselt ebarealistliku, kujutletavaga, sümboolsete kujutlustega meie mõttemaailmas. Selleks oli vaja Linus Asserit.

PIISKOPID ANDREAS JA JAKOB

ME: Need 1972.a. Lundi Kloostritänaval väljakaevatud Erlandseni paljakskeedetud luud ja piksemürin selgest taevast, millega romaan algab — kuidas olid lood nendega tegelikkuses?

VU: Keegi ei ole romaanis surnust ülestõusnud Jacobust, kes ütleb ennast olevat sajandeid tagasi Rügeni saarel Taani kuninga käsilaste poolt tapetud Andreas Sunepoja sugulase, piiskop Jakob Erlandseni, — keegi peale Linus Asseri ja kaudseil teateil politsei ei ole teda näinud. Kas oli Jacobuse üleloomulikkus realiteet või mitte?

BK: Jakob-piiskopi ja munk-Jacobuse puhul pean minema hoopis kaugemale kui tänapäev ja reaalsus, mida selleks peame tänapäeval, ja otsene müstika, või siiski just müstika. Jakob, Kloostritänavalt üleskaevatud Erlandseni paljakskeedetud luud puukastikeses ja kogu see „müstika", alates piksemürinast, mida ise kuulsin ja mida ka kaevajad kuulsid, ja mis neid imestama pani, sest taevas oli selge, ühtegi piksepilve polnud nähtaval. See oli ka kogu mu Andrease jätkuva uurimiseloo kirjutamise alguseks. Andrease juurde tulin just Jakobi kaudu.

ME: Jakob oli seega esimene ja algus! Seda on raske mõista, sest „Kuus päeva" on ikkagi Andrease päevik ja pihtimused . . .

BK: Kuigi teadsin, et Andreas oli Tallinna asutaja, oli pilt mul temast hämar. Ma ei teadnud, et ta oli ka kirjanik, sõdur, jurist ja lõpuks pidalitõbine (kas just karistuseks, et ta oli ühe vaba rahva, eestlased vallutanud, või tasuks, et ta oli meie esivanemad sellega kõigest hoolimata läänekultuuri ja läänekatoliku usku kaasa tõmmanud, seega Euroopa sfääri kiskunud võimaluse asemel idas manduda nagu paljud soomeugrilased). Jakob oli tohutult huvitav kuju, äge võitleja kiriku eest ilmliku võimu vastu. Andreas töötas küll kuningavõimuga koos ja hakkas selle asehalduriks, aga ta oli ka vaimusõdur. Ja ta oli luuletaja, üks selle ala suuri, kahjuks taanlaste poolt varju jäetud. Mind hakkas Andreas rohkem võluma kui Jakob ja suunasin kõigepäält oma uurimused temale. Ja kirjutasin tolle kuue päeva loo. Kuid Jakob oli esimene. Mul tekkis kohe, just sellepärast, et ta „kirstus" oli võti seespool, vahest samal päeval, ühe romaani idee — kirjutada temast, kuidas ta haua avamisel inimesena üles tõuseb, mööda Lundi ringi liigub, inimesi kohtab, neile seletada katsub, et ta on too vana piiskop.

ME: Sellest siis hullumaja sisselülitumine?

BK: Teda naerdakse kohe välja ja teda peetakse hulluks. Keegi ei usu ta juttu, et inimene võib surnust üles tõusta lihas ja veres. Ka Lundi praegune piiskop ei usu, kuigi ta seda kantslist kuulutab: „Mina usun . . ." Ta helistab politseile ja see toimetab „ülestõusnu" Sankt Larssi. Kui Jakob seal hulludele kõneleb, et tema on see piiskop Jakob, siis ütlevad need seal, et muidugi, selge, et oled, meie usume. — Mõtle, kuhu oleme oma usuga kahe tuhande aasta jooksul jõudnud — ülestõusmise võimalust usuvad ainult hullud Lundi Sankt Larsi haiglas!

VU: Meile on vaja ehtsa ja kujutletu vahel valetegemist, muidu peame ka oma lugejad kahte väga imelikku kategooriasse jagama. Lisaks võib ristiusu põhitõdede kohaselt ülestõusmine toimuda ainult nn. viimasel päeval, s.o. praeguse maailma lõpus. Raske on ette kujutada, et Lundi kanalisatsiooni lahtikaevamine oleks tähendanud viimset päeva. Kui piiskop just sel päeval suvatses tõesti surnust üles tõusta, siis sai ta hakkama päris paganliku vembuga. Romaan ei anna ka selleks oletuseks pidet.

BK: Ei. Kuid Jakob ei jätnud mind rahule. Mul oli valmis teinegi kava, aga see jäi kalevi alla ja otsus võitis — asetas reaalse ja mittereaalse vastamisi, ja lasen siis nendevahelisel jõuväljal inimestel elada, kahelda, küsida ja . . . vahest mitte kuhugi välja jõuda (nagu meie elus ju on!).

ME: Vahes mitte kuhugi välja jõuda! Fanny Sivers oma mõtisklustes sellest teosest on Sulle küll väga lähedal, kui ta muuseas kirjutab, et „Kangro „Seitsmes päev" paistab tõelusele lähemal kui kõik see, mis ta on varem kirjutanud, ja moodustab sellega võib-olla kõige realistlikuma teose eesti kirjanduses. Reaalsus jaguneb mitmesse kihti ja meie sulemeistrite realism käsitleb harilikult pinna-reaalsust, mis osutub üsna õhukeseks ja ei suuda juhatada kaugemale kolmedimensionaalsest maailmast. Kuid pinna kohal ja pinna all programmeeritakse sündmuste areng ning maailma saatus. Kõne all olevas romaanis tuleb üsna selgesti esile Kangro võime ruumi ja aja kihistust vertikaalselt läbi vaadata." On ehk siiski veel midagi — too riiete varastamise küsimus ja siis järsult kadumine — heake küll, ei kuhugi jõudmine . . .

VU: Mis saab edasi? Kas Linus (nüüd mungaürbis) saab jumala mängumehena elada uues ning ilusamas maailmas kui see, milles ta sümboolses ülestõusnu mantlis lahkub? Ja kuidas jääb munk Jacobusega Linuselt näpatud riietuses? — Need on minu nägemise järgi lahtiseks jäänud otsad siinses romaanis.

BK: Küsida võib alati. Tore kui inimeses-lugejas ei ole veel kustunud huvi inimsoo põhiprobleemide vastu kuski metafüüsika ja ontoloogia udustel maadel. Jumala ja maailma mõistatust küll romaani kaudu lahendada ei saa, aga küsima panna vahest küll. Linus on üks inimene, otsija, rändaja, kaduv, aga kõige kluste püsima jääv. Tõde ja tõelisust võime vahest tabada ka ebatõelise kaudu. Meile reaalsena näiva maailma taga võib leiduda veel teisi maailmu, mida me nii kergesti ei taba või üldse mitte kätte ei saa.

ME: Aga kuhu kadus Jacobus, kui ta ei olnud ainult Linus Asseri kujutlus? Või tuleb ta kunagi tagasi, nagu küsib ka Uibopuu?

BK: Ma ei tea. Võb-olla ka, et tagasi, seega vahest surnute riiki, mors aeternasse, kust ta oli tulnud. Ei tea. See on Linus Asseri päevik, mitte minu isiklik. Ka Linus vaevles kahtluste käes. Ja vastust ei leidnud. Nõnda see mõnikord juhtub elu reaalsuses. Kui Linus alguses linna läks, et enesele uusi riideid osta, . . .aga kui ta politseisse ülekuulamisele viidi, jättis ta need riided ostmata ja kõndis edasi ja lõpuks lahkus linnast frantsiskaani munga mantlis, et edasi elada jumala rõõmsa mängumehena, *Il Dio povorellona*, et rõõmu tunda ilusast maailmast. Kuid Sankt Larssi ta peatuma ei jää, kuigi ta sealt läbi kõnnib. Kas ta suudab end edaspidi piiskopiks või mungaks kujutleda? Kes teab. Tema isegi veel mitte.

JoKa

Üleskutse lastevanematele!

Olen teostamas uurimust eesti keele õpetamismetoodika kohta, et teada saada, kuidas oleks kõige otstarbekam tänapäeval välismaal õpetada eesti keelt. Selle töö raamides olen olnud kontaktis juba paljude õpetajatega, kes mingil moel viimasel ajal eesti keelt on õpetanud ja kes oma kogemused ankeedile kirja panevad. Ootan praegu nende vastuseid.

Õpetuse edukuse aluseks on aga õpilaste motivatsioon ning lisaks laste puhul kodu toetus.

Seepärast pöördun ma käesolevaga nende tublide lastevanemate poole, kes on suutnud kõige kiuste välismaal oma lastele eesti keele enam-vähem selgeks õpetada. Palun kirjutage mulle, nii täpselt kui võimalik: kuidas Ta seda tegite. Oma kirjutises palun märkige:

1. Kui vana oli laps, kui Te hakkasite talle eesti keelt õpetama?

2. Kas kõnelesite lapsega ainult eesti või ka muud keelt?

3. Kuidas seletasite lapsele eesti keele õppimise vajadust ja mida laps sellest aktsepteeris?

4. Kuidas hoidsite last eesti keele kasutamise juures?

5. Kas lapse hoiakus toimus mingi muudatus aegade möödudes?

6. Mida tegite eesti keele õpetamisel (palun vastake nii põhjalikult kui saate, märkides ja kirjeldades tegevust, mänge jne.)?

7. Kas laps sai keeleõppimisel ka lisatoetust: koolist, pühapäevakoolist jne.?

8. Kui vana on Te laps praegu ja kuidas ta suhtub eesti keelde?

9. On Teil mingeid ettepanekuid, kuidas eesti keele õppimist soodustada ja kuidas motiveerida praegusi lastevanemaid eesti keele õpetamiseks?

10. Igasugu muud kommentaarid.

Kavatsen oma uurimuse tulemused teha kättesaadavaks kõigile, kes nendest huvitatud ön, lootuses, et see soodustab ehk eesti keele õppimist ja õpetamist. Seepärast palun kirjutage mulle peatselt õhupostiga aadressil:

Tiiu-Ann Salasoo, P.O. Box A 317, Sydney South, 2000, Australia.

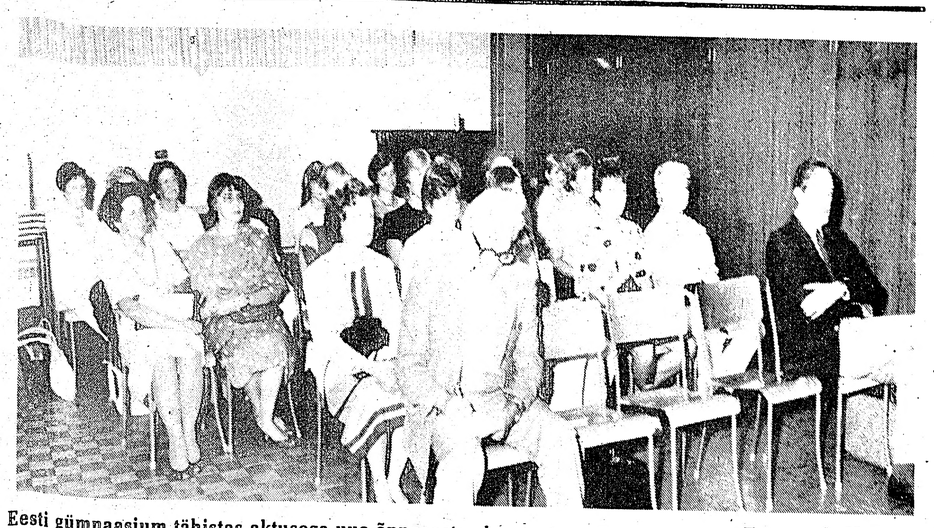

Eesti gümnaasium tähistas aktusega uue õppeaasta algust. Foto — O. Haamer

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Väärad andmed Eestist Kanada õpperaamatus

On jälle kooliaeg. Noored saavad uued raamatud ja algab õppimine.

Üks Kanada keskkoolides kasutatav uuema ajaloo õpik on: „Modern Perspectives". Selle autorid on: Trueman, Schaffter, Stewart, Hunter. Kirjastus: McCraw Hill Ryerson Ltd.

Eestit mainitakse selles raamatus kolmes kohas. Leheküljel nr. 418 on kirjutatud, et

„seoses Pariisi rahulepinguga (pärast Esimest maailmasõda) moodustusid mitmed uued riigid, nagu Tšehhoslovakkia, Jugoslaavia, Poola, Leedu, Läti ja Eesti, kelledele anti omariiklus („were granted statehood")."

Vähemalt Eesti suhtes on see väide vale, sest Pariisi (õigemini „Versailles") rahuleping tehti juunis 1919. aastal. Eesti võitles aga sellel ajal oma Vabadussõda iseseisvuse eest ja omariiklus saavutati Tartu rahulepinguga 2. veebruaril 1920.

Ajalooraamatu leheküljel nr. 466 mainitakse veel, et „peale sõja lõppu, aastal 1918, tõusid uued vabariigid nii Euroopas, nagu Poola, Tšehhoslovakkia, Soome, Leedu, Läti ja Eesti, kui ka mujal, nagu Türgis ja Ladina-Ameerikas."

See väide on jällegi viltune, jättes mulje, nagu oleks Eesti saanud omariikluse seoses Esimese maailmasõja lõpuga.

Eesti saavutas omariikluse Tartu rahuga aastal 1920.

Raamatu leheküljel nr. 554 seisab, et „Teise maailmasõja eel tegi Stalin Saksamaaga salalepingu, milles otsustati, et Saksa ja Vene jagavad pooleks Poolamaa; ja Vene saab omale Soome, Eesti ja Läti; kuid Saksa saab omale Leedu."

See on tõsi- ja on tuntud meile kui kurikuulus Molotov-Ribbentropi pakt. Kuid me teame ka, et Lääneriigid kinnitasid Stalinile Molotov-Ribbentropi pakti edasist praktilist kehtivust (kuigi veidi muudetud kujul, sest Vene sai omale ka Leedu ja terve Poola) Jalta konverentsil, veebruaris 1945 ja ka Potsdami konverentsil, juulis 1945.

Ka Helsingi konverentsil aastal 1975 olid Lääneriigid lahked venelaste vastu ja kinnitasid Venemaa uusi piire.

Et aga Eesti määritles oma vabariigi rahvusvahelise seadusega Tartus – ja oma tahte ja jõuga, on tähtis punkt meie nüüdses välisvõitluses. See tõestab, et meie omariiklus ei olnud kunstlik, ega olnud lihtsalt ebareaalsed jooned kaardil, mida keegi kriitseldas Pariisis.

Et ajada Eesti vabariigi sündi Esimese maailmasõja rahulepingu süüks (nagu see seisab Lääne ajalooraamatutes) on väga salakaval. Esimese maailmasõja rahulepingut peetakse süüdlaseks Teise maailmasõja puhkemisel.

Eestis leiti haruldane teos

Prantsuse ajakirjanduses ilmus sensatsiooniline teade Eestis avastatud üliharuldase raamatu kohta.

Tegemist on Aristotelese ladinakeelse teosega „De animalibus", mis on trükitud Veneetsias 15. sajandi lõpus.

Haruldane teos, mis kuulub vanimate trükiste hulka maailmas, leiti prantsuse lehe kohaselt nn. Suhhatševi kogust. Professor Suhhatšev tegutses käesoleva sajandi alguses Tartu ülikooli juures.

EPL

Eesti Gümnaasiumis algas õppetöö

Eesti Gümnaasium tähistas uue õppeaasta algust reede õhtul aktusega, mille avas lühikese palvusega õpilane Ille Träss. Järgnes koolikomitee esimehe, H. Lupp'i sõnavõtt ja tervitus eriti esimesse klassi sisseastujatele, kes oma rohke osavõtuga eesti gümnaasiumi tööst on loonud eeldused, et aastaid tagasi alustatud kõrgema taseme eestiaineline õppetegevus võib sujuvalt jätkuda. Tuleval kevadel laseb gümnaasium välja oma kolmanda lennu.

Eestlased kodumaal peavad võitlema oma rahvusliku identsuse eest sellest ajast peale, kui sundkorras viidi sisse vene keele õpetus lasteaedadest ülikoolini. Kõneleja ütles: „Kui palju kergem on meil vabas maailmas, eriti siin Kanadas, oma keelt ja rahvust säilitada. See oleneb täielikult meist endist — kas tahame ja suudame neid kohustusi oma vanemate päritolumaa ja rahva vastu kanda.

Venestamine Eestis ei ole läinud nii nagu võimud seda soovivad. Teiste allaheidetud rahvastega võrreldes on eestlaste vastupanu vene keele survele kõige tugevam. See on omakorda just nüüd esile kutsunud uue venestamise laine. Jääb ainult loota, et meie rahvas kodumaal suudab säilitada oma keele ja rahvusliku hoiaku. Meie kohsutuseks vabas maailmas on selgitada seda ülekohut, mille all eesti rahvas peab kannatama oma isade maal . . . Tiivustagu see teid eeloleva õppeaasta töös ja tegevuses. Teie tänane siinolek näitab, et olete selleks suutelised. Selleks teile õnne ja edu!"

Koolikomitee püüdeks on õppemaksu hoidmine vanal tasemel, s.o. $40,00 aastas perekonnalt, olenemata laste arvust.

Koolijuhataja E. Marten teatas, et koos Keskkooliga on kavandatud järgnevad üritused: „Mardi-tants" — 1. novembril, „Kooli jõulupuu" – 20. detsembril, „Omaloomingu õhtu" — 1. veebruaril, „Talipäev" — 28 veebruaril, „Kooli lõpuaktus" – 15. mail, „Väljasõit" — 24/25. mail.

Eesti keele õpetajateks on Vaike Rannu — grammatika, Elle Lüdig — eesti kirjandus, rahvatantsu õpetajaks on Piret Komi, ajakirjandusringi juhatab Liis Truuvert ja kunstihuviringi juhatajaks Ingrid Piil.

Aktus lõppes hümni laulmisega.

Täienduskeskkooli avaaktus

Reedel, 20. septembril algas uue kooliaastaga T.E.S. Täienduskeskkool. Aktuse sisuka avaköne ja palvuse pidas õpetaja U. Petersoo. Koolikomitee esimees H. Lupp, tervitades keskkooli uue õppeaasta alguse puhul, ütles: „Tervitan teid kõiki, eriti aga neid, kes täna viibivad siin esmakordselt, et jätkata oma eestiaineliste teadmiste täiendamist Toronto eesti koolisüsteemi kolmandas astmes, s.t. keskkoolis. Liitudes meie seniste õpilastega, moodustate kokku eesti keskkooli ühise õpilaspere, kelle töö ja tegevus toimub paljude aastate jooksul väljakujunenud traditsioonidele tuginedes ja suunades, mille peaeesmärgiks on eesti keelt valdav ja oma rahvuslikes kohustes teadlik eesti noorus.

Meie koolil on hea nimi ja meie kooli vaim on kõrgel tasemel! See on meie õpilaste ja õpetajate pikemaajaline ühine saavutus, mille üle me tunneme headmeelt ja oleme uhked. Meie teame, et uued õpilased selleks ka omalt poolt kaasa aitavad oma töö, tegevuse, käitumise ja meelsusega. Soovin teile selleks igakülgset edu!"

H. Lupp teatas, et ka eeloleval kooliaastal toimub meie õppeasutuse töö kooskõlas Toronto linna koolivalitsusega ning kõik keskkooli õpilased kuni 17 aasta vanuseni peavad, peale eestikeelse registreerimislehe, täitma ka linna koolivalitsuse vastava vormi, millel vajalik õpilase vanema allkiri. Koolikomitee püüab hoida õppemaksu endisel tasemel, s.o. $40.00 aastas perekonnalt, olenemata laste arvust.

Koolijuhataja E. Marten toonitas oma sõnavõtus eesti keele õppimise ja säilitamise vajadust. Kuigi tundub, et kooliaeg on väga aeglane mööduma, on see siiski aeg, millest jääb järele ilusamaid mälestusi.

Keskkooli I klassi juhatajaks on Juta Puhm. II klassi juhatajaks — Endla Komi, kolmanda klassi juhatajaks on koolijuhataja E. Marten ja rahvatantsu õpetajaks on Piret Komi.

Kooli üritustena on ette nähtud: „Mardi-tants" — 1. novembril, „Kooli jõulupuu" — 20. detsembril, „Talipäevad" — 1. veebruaril, „Omaloomingu õhtu" – 28. veebruaril, „Kooli lõpuaktus" — 15. mail ja „Väljasõit" 24. ja 25. mail.

Aktus lõppes hümniga.

E.K.K.T. juubelinäitus

30 aastat on pikk aeg ühe inimese elus, Toronto linn on palju suurenenud nende aastatega, üks puu on suureks ja tugevaks kasvanud ja samuti on palju tegevust olnud Eesti Kunstnike Koondis Torontos nende aastate jooksul.

Meie hulgas on olnud ja esinenud meie grupis, kuid kahjuks surnud V. Päts, H. Mihkelsaar, A. Roosman, H. Kalm, E. Voitk, A. Tamme, E. Pehap, J. Miljan, J. Saarniit, E. Kõ ks, L. Laanep, A. Hoffman, jne.

Olme korraldanud I Eesti Päevade kunstinäituse Tartu College'is. Tuntud kunstikriitik Kay Kritzweiser nimetas näitust Toronto ajalehes „The Globe and Mail" meisterlikuks ja tugevaks.

Aitasime korraldada II ja III Eesti Päevade kunstinäitusi.

On tõesti kahju, et nii paljud on meie seast lahkunud, kuid oleme ka rõõmsad, et meil on juurdekasv olemas, nende hulgas Salme Soovere, Monika Uesson, Alar Aedma ja 19-a. Hugo Silberberg, kelle vanaisa Albert Rammul käis tulevase näituse töödele järgi Washingtonis, mis kahjuks jäi vanaisa viimseks sõiduks sinna.

Seekordne juubelinäitus on esmakordselt väga ilusas Metropolitan Toronto Library-The Gallery's, 789 Yonge St. 22-28. okt. raamatukogu aegadel, mis teisip., kolmap., neljap. 10:00 h. -9:00 õ., reede ja laup. 10:00 h.-6:00 õ., pühap. 1:30-5:00 p.l., esmasp. okt. 28 10:00 h. -9:00 õ.

Koondise liikmed on oma parima teinud, et kaasmaalastele ja ka kõigile teistele tutvustada meie koondist ja koondise kunstnikke.

Ka esinevad seekordselt näitusel kaks järelejäänud „Pallase" lõpetanud kunstnikku, Benita Vomm ja Arthur Mihkelsoo, kuna kolmas, Alfred Hoffman, lahkus meie seast alles hiljuti.

Näitusel esinevad kokku 17 kunstnikku 67 tööga. Igal midagi huvitavat. Ainult koostöös ja üksmeelel saavad eestlased jäädvustada oma eestlust ja kultuuri.

On heameel, et E.K.K.T. on senini läbi aastate (esimehed on olnud Abel Lee, Erik Pehap ja viimased 16 a. Benita Vomm) jõudnud niikaugele, et saame pühitseda oma 30-ndat juubeliaastat ühel meelel ning loodame rohket külastajate arvu oma näitusele.

MAI JÄRVE

50 AASTAT TAGASI EESTIS

Riigivanem K. Päts kõnelemas vana-aasta ööl.

Ilmastik sel suvel Eestis on olnud üsna heitlik. Kui kevad oli kuiv ja külm, siis järgnenud palavusele tegid lõpu juuli keskpaigu rängad vihmad ja tormid. Ilmad võtsid järsu pöörde, äike raksus üle Eesti, hävitades vilja ja tappes inimesi. Võrumaal laastas rahe, üle 100 talu vili hävines. Samuti sai rängalt kannatada Virumaa.

Augusti aluks kestvad sajud muutusid niivõrd laastavateks põllumehele, et Kesk-, Ida- ja Lõuna-Eestis saak sügisel kujuneb tunduvalt vähemaks sellest, mida võinuks oodata. Liigvihma tõttu madalamad maakohad ja heinamaad seisavad vee all, vili ja hein mädanevad. Parem on olukord Põhja-Eestis, kus vihma vähem.

Poliitilises elus suvekuud Eestis möödusid süvenevas kodurahu vaimus. Meelte rahunemine juba kevadel ilmnes seevõrd, et riigivanem K. Päts, kelle tervislik olukord, sisemiste rikete tõttu, juba kauemat aega oli nõudnud ravimist, arstide nõuandel k.a. mais võis minna tervispuhkusele. Selleks oli temale arstidelt ette nähtud väike tervisvete kuurort Truskavieč Poolas, kust tema kuuajalise ravi järele 7. juunil jõudis Tallinna tagasi tunduvalt paranenuna. Rahvusliku ülesehitava töö seniseid tulemusi märgib ka riigivanemale saabuvate ja päev-päevalt lehtedes ilmuvate õnnesoovitelegrammide rohkus igatlaadi organisatsioonidelt üle riigi.

Selles rahunenud õhkkonnas hargnes ka 1.a. märtsi ja selle eelaegade järelmäng, — endise, nüüd „vapsideks" lühendatud liidu protsess 12–30. juunini Tallinna „Sõdurite Kodus", sõjaringkonnakohtu korras. Kabealustena esinesid suletud liidu 39 juhtivamat tegelast. 37 meest karistati vangimajaga 6 kuust kuni 1 aastani, kaks kaebealust mõisteti õigeks. Kuna vangistuskaristus kõikidele karistatuile määrati tingimisi, siis ühelgi süüdimõistetul seda karistust kanda ei tule, kui neist mõni 3-me aasta jooksul uut kuritegu korda ei saada.

Prokurör kolonel A. Trakman oma süüdistuskõnes nõudis kohtualustele karistust kriminaalseadustiku #122 põhjal, mis näeb ette vangimaja karistuse kuni 3 aastat. Et aga karistusmäär kohtu poolt märksa nõrgem tuli, seda võimaldas olukorra üldine muutumine vahemikus. Iseloomustavana võib märkida, et publiku huvi protsessile oli niivõrd väike, et üksikutel päevadel protsessi käiku jälgis vaid käputäis uudishimulikke.

Eranditult kõik süüdimõistetud oma volinike kaudu esitasid kohtu poolt võimaldatud kassatsioonikaebuse riigikohtule, kus see juuli teisel poolel arutusele tuli ja tagajärjeta jäeti.

Majanduslikus elus kestab tõus, mis algas läinud aastal. See peegeldub ka 17. juunil Genfis avaldatud rahvasteliidu laenukomisjoni aastaaruandes, kus on märgitud, et rahvasteliidu tagatisel välislaene ammutanud riikidest on kõige korralikumalt oma kohustusi täitnud Eesti, ja seejärel Danzigi. Sama nentis Eesti kohta ka rahvasteliidu finantskomitee esindaja ja usaldusmees, ameeriklane Royal Tyler, kes viibis Tallinnas 3. augustil. Mr. Tyler leiab elustandardi Eestis küll tagasihoidliku, aga siiski küllalt kõrge — ja mis peaasi — ühtlase. See paistab juba kodanike riietusest ja heast väljanägemisest. Mr. Tyler järeldab, et inimesed on Eestis hästi söönud ja maitsekalt riietatud. Puuduvad säärased suured kontrastid, nagu võib seda tähele panna paljudes teistes maades. Kokkuvõttes mr. Tyler ütles, et majanduslik olukord on Eestis praegu tunduvalt parem, kui mujal.

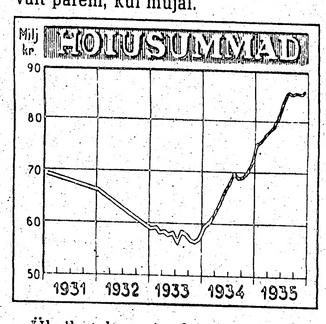

Üksikutelt majandusaladelt pooleaastakokkuvõtted kesksuveks olid kõigiti lootusrikkad ja julgustavad. Nii näit. riigikassa on viimase aja jooksul Eesti Pangale ära tasunud suurema osa oma võlast, mis tekkis peamiselt eelmistel aastatel teravilja kokkuostuks laenatud summast, 4 milj.krooni. Nüüd, sügisel ja teravilja kokkuostu hooaja eel, näib, et riigikassa peab tegema teravilja operatsioonide läbiviimiseks 4 milj. kroonise siselaenu, milleks majandusminister esitab vastava seaduseelnõu valitsusele.

Majandusministril on valminud kava, mis näeb ette vabade kapitalide juhtimise loovmajandusse, pankadesse koondunud reservide investeerimise teel põllumajandusse, ehitustegevusse ja tööstusse.

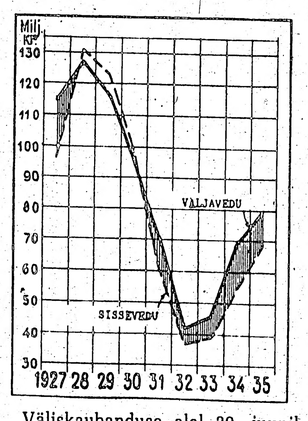

Väliskaubanduse alal 30. juunil lõppev poolaasta jättis Eestile 4,7 milj. krooni ülejääki. Sellele aktiivsusele üksnes juunikuu lisas 2,7 milj. krooni, peamiselt teravilja väljaveo arvel. Suurenes või, tselluloosi ja iseäranis lina väljavedu.

Väljaveo väärtuse tõusule mõjuvad kaasa ka kõrgemad hinnad neile ainetele välisturgudel. Nii soodsat poolaasta üldtulemust väliskaubanduses ei ole varem kunagi olnud, ka kriisieelsetel aastatel mitte. Väljaveos paistab silma tõus kõikides kaubarühmades.

Mis puutub riikidesse, kellega meie kaupleme, siis osutub bilanss meile aktiivseks ligi kolmekordselt Inglismaaga, ülekaalukalt ka Lätiga, Norraga, Rootsiga, Nõukogude Venega ja Soomega, kuna ta on passiivne Saksaga, Prantsusega, Shveitsiga, ja järjest süvenevalt ka Ühendriikidega. Kuna viimase maaga Eesti naaberriikide kaubabilansid näitavad kindlat paranemist, tuleks ka meil rohkem rõhku panna Ameerika turgudele.

Käesoleva aasta seitsme kuu kestes, 1. jaanuarist kuni 1. augustini on eksporditud kogusummas 26. 622.160 muna eelmise aasta 19.183. 200 muna vastu. Seega munade väljavedu on suurenenud tänavu 7,5 milj. muna või 38,8% võrra. Samas ajavahemikus võid veeti välja 114.311 tünni, möödunud a. 111.081 tünni vastu, mis märgib juurekasvu 2,9% võrra. Eesti võieksport on senini suunatud olnud kahele tähtsamale turule — Inglismaale ja Saksasse.

1. oktoobriks peab täidetud olema leping, mille järgi Nõukogude Vene ostab Eestist 1000—1200 veist, 280.000 krooni suuruses summas. Juuli algul algaski lüpsikarja kokkuost Nõukogude Vene jaoks.

„VÄLIS-EESTI ALMANAK" 1935

Maailma aknal

Une lugu

Üks omadusist, mis kõigile inimesile ühine, on vajadus magada.

Kõige algelisemaks magamisasemeks ürginimesele võis olla midagi selletaolist, nagu lame kivilahkamas, millele küljealuseks heinu, sammalt või puulehti laotatud. Näilisélt polnud meiegi esivanemate meelest maas puhkamises midagi ebatavalist. „Kalevapoja sängidena" tunneb ju folkloorgi teatavat liiki muinaslinnu, millistest mõned ehitatud kuni 5000 aastat e. Kr. Paiksele eluviisile siirdumisega hakkas inimene oma elamut — nii primitiivne kui see ka oli — sisustama vastavalt klimaatilisile tingimusile. Esmajärjekorras pidi kahtlemata tulema mingi magamisase, või vähemalt üks kindel koht maas, kuhu mugavuse tõstmiseks loomanahku laotati, või midagi muud pehmendavat puistati. Muinas-Eesti suitsutares magati seinte külge kinnitatud lavatsitel.

VOODID

Voodite areng aegade jooksul on võrdlemisi hästi dokumenteeritud. See hõlmab aga peaasjalikult voodeid valitseva kihi kodudes. Alamkihi magamisviisidest polnud ju palju midagi kirjeldada, sest vaene puhkas oma väsimust oludes, mis mõnede kultuuride juures on muutumatult püsinud aastatuhandeid. Tänapäevani leidub maailmas miljoneid, kelle ainukeseks omandiks on mõned kaltsud oma keha katteks.

Muistne voodi koosnes jalgadele toetuvast puuraamist, naha või puukoore ribadest punutud põhjaga, millele laotati karunahku või kohevat täidet, nagu eelpool kirjeldatud, kas lahtiselt või kottides, vastavalt sugukonna tavadele ja vaadeldavale ajastule. Egüptlased tundsid endid mugavalt otse põimitud põhjal magades. Kuidas nad aga seejuures oma sadulataolisel puust peaalusel magatud said ilma kuklast kangeks jäämata, jääb mõistatuseks kõigile, kes patja eelistavad.

Keskajal näis isiklik julgeolek kõik mugavuse nõuded tagaplaanile surunvat. Voodisse laoti nii palju patju ja polsterdust, et õilsal püütlil nende najal peaaegu püsti asendis magada tuli, et iga hetk valmis olla oma soojast pesast välja kargama ja voodisam bas rippuvat mõõka haarama oma au ja isamaa kaitseks.

Renessansi ajal võitis kunst omale esikoha kõige muu arvel. Vanade roomlaste eeskujul ei lepitud enam voodite, nagu iga muugi mööbli valmistamisel, üheainsa puuliigiga, vaid neid valiti kümneist sortidest. Isegi ehiskive, elevandiluud ja metalle kasutati intarsiaks. Oli voodeid baldahhiinidega pea kohal, kardinaist ümbritsetuid ja troopiliste lindude sulgedest loodud kaunistusisse uputatuid. Voodisse kuhjati villaga või udusulgedega täidetud magamiskotte ja patju, kaetud karusnahksete, või rikkalikult tikitud päevatekkidega. Kuninglikud voodid olid ebatavaliselt suured ja laiad. The Great Bed of Ware, millele Shakespearegi viitab, oli 12x12 jalga suur ja võis mahutada kuni 12 magajat korraga! Legendi järele olevat see kuulunud Earl of Warwick'ile, Henry VI valitsemise ajal.

XV sajandil oli Inglismaal moes üks eriline kahekorrusline voodi, mille paigalpüsiva pealmise aseme alla oli peidetud teine, tarbekorral väljatõmmatav. Varasemail ajul oli alumine ase toapoisi (valet de chambre) jaoks, kuna pealmine isanda päralt oli. Hiljem oli selliseid voodeid tarvitusel inglise ülikoolides, kus master of arts magas pealmisel ja tema õpilane alumisel asemel.

VEDRUD

XVIII sajandi algus tõi revolutsioonilise pöörde magamistuppa, kui tarvitusele tulid terasvedrud madratsites ja pehmes mööblis. Selle põhjustajaks oli üks leidur, kes 1706.a. oli võtnud patendi „hulgast vedrudest koosnevale matemaatilisele (sic.) instrumendile, mugavuseks neile, kes sõidavad sohvadel, toolidel, või muudel liiklusvahenditel". (sic) Patendi kirjeldus jätab küll mulje, nagu oleks selle autor oma leiutatud vedrudel hõljudes merehaigeks jäänud, kuid tema leiutise põhimõte, muuta reisimist vähem vaevarikkaks, oli rajatud kindlaile jalule. Vedrudega tõllaistmed vähendasid oluliselt vintsutusi, mida reisijad tolleaegseil maanteil taluma pidid.

Kiiresti levis vedrude tarvitamine ka mööbliitööstusesse, kus vedrumadratsid üleöö sulgkottidele võistlejaiks said ja välja tõrjuma hakkasid populaarseid meriheinaga ja jõhvidega täidetud madratseid, millest peagi ainult nende araablasilt laenatud nimi säilis.

Vedrud läksid nii moodi, et neid ka mitmesuguseiks muiks otstarbeiks rakendada püüti. Ühte omapärasemat vedrudekasutamise viisi propageeris mööblimeister Th. Sheraton n n. „gümnastilise tooli" jaoks, mis koosnes viiest puuplaadist, millede vahele oli kinnitatud tugev traat, mis painutatud ümber vormi nii, et selle iga keerd mahub järgmise keeru sisse, kui võimleja plaadid kokku surub.

Jah, magamise mugavuse poole pürgimisel on inimsugu nii kaugele jõudnud et vaevalt keegi meist nõustuks vahetama oma vedrumadratsit, või vesivoodit ürgaegse kivilahmaka vastu kuski kaljukoopas.

K. UTSAL

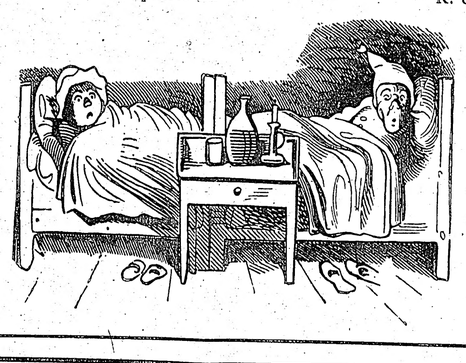

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

JALANÕUD Moodsaid ja mugavaid jalanõusid leiate Tallinnas
FLAMINGO
Flamingo
vabriku kauplusest, Õllepruuli 2 ja üle Eesti parematest kauplustest.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 29. septembril kell 11 hommikul. MÄLESTUSPÄRJA ASETAMINE KIRIKU LEINAMÜÜRI JUURDE. Teenib õp. A. Taul. Pühapäevakool. Jumalateenistusele järgneb PIIBLITUND kirikus — õp. E. Heinsoo. Kirikulised, olete oodatud ka piiblitunnist osa võtma!

KOGUDUSE AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 6. oktoobril kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo. Pühapäevakool. Leerieelsed. Jumalateenistusele järgneb PIIBLITUND kirikus.

Eelteade: Reedel, 18. oktoobril PÜHA VAIMU SEMINAR: loengud, arutelu ja sõnavõtud, kl. 2—5 p.l. ning 6—9 õhtul. Kõnelevad õp. Valdeko Kangro ja õp. E. Heinsoo. Eelregistreerimine. Õhtueine. Kõik südamest kutsutud!

NAISRINGI kokkutulekud kolmapäeviti kl. 2 päeval naisringi ruumis.

CANTATE DOMINO lauluharjutused kolmapäeva õhtuti kl. 7 all saalis.

PÜHAPÄEVAKOOL ja LEERIEELSETE ÕPPETÖÖ on alanud. Tooge oma lapsed osa võtma!

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30—12 päeval ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Op. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 29. septembril kell 11 h. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 6. oktoobril kell 11 h. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 13. oktoobril kell 4 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS. Jumalateenistusele järgneb valguspiltide esitamine Esto '84 pidustustest hr. E. Eerme kogust.

Pühapäeval, 20. oktoobril kell 11 h. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS. Algab PÜHAPÄEVAKOOL.

Pühapäeval, 27. oktoobril kell 4 p.l. LÕIKUS-TÄNUPÜHA JUMALATEENISTUS, laulab koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel. Kohvilaud.

KOGUDUSE SEGAKOORI harjutused esmaspäeviti kell 7 õ. kiriku saalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: Teisipäeviti kella 6-8 õhtul. Neljapäeviti kell 2-8 õhtul.

Kiriku kantselei on avatud neljapäeviti kell 10–4.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 29. septembril kell 1.30 p.l. Teenib õp. A. Jalonen.

LÕIKUSETÄNUPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga on pühapäeval, 6. oktoobril kell 3 p.l. Laulab koguduse lauluansambel. Pärast jumalateenistust on koosviibimine kohvilauas. Ettekandeid.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TÖÖPAKKUMISED

Vajatakse
MÜÜJANNAT
5 päeva nädalas.
ROONEEM'S BAKERY
Helistada: 366-1205

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Laupäeval, 28. septembril kell 7.30 õ. EVANGEELIUMI KUULUTUS JUMALATEENISTUS. Kõneleb Jaanus Kärner Kaliforniast.

Pühapäeval, 29. septembril kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja lastele (Allan Laur). Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Jaanus Kärner. Osalevad Soome Nelipüha Koguduse jutlustaja Herman Blomerus ja noortekoor. (Buss E. Kodust kell 1.15 p.l.). Kell 6 õhtul INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS, kõneleb J. Kärner.

EVANGEELIUMI NÄDAL jätkub järgnevalt:

Neljapäeval, 3. okt. kell 7.30 õ.
Reedel, 4. okt. kell 7.30 õ.
Laupäeval, 5. okt. kell 7.30 õ.
(Buss E. Kodust 45 min. enne jumalateenistuste algust).

Pühapäeval, 6. okt. JUMALATEENISTUS kell 3 p.l.

Jumalateenistustel kõneleb Jaanus Kärner. Kaastegevad koguduse jutlustajad ja lauljad.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 6. oktoobril kell 2 p.l. KODUMAALT LAHKUMISE TÄHISTAMISE JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik. Laulab koguduse segakoor G. Raagi juhatusel. Laululehed.

TORONTO EESTI S.P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas, Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laupäeval, 28. septembril kell 9.30 h. PIIBLIKOOL. JUMALATEENISTUS kell 11 e.l., jutlustab Olev Tralla teemal: Keda uskuda?
Kõigile teretulemast!

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 29. septembril kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele, kell 11 lastele. Kell 11 h. KODU-EESTI LÕIKUSETÄNUPÜHA. Külaliskõneleja Jaanus Kärner. Laulab segakoor Charles Kipperi juhatusel. Kell 6 õ. TÄNUPÜHA KOOSVIIBIMINE, kõneleb külalisena dr. Taimi Proos. Õhtueine.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 29. septembril kell 11 h. JUMALATEENISTUS, teenivad H. Sepp, E. Saraoja.

Teisipäeval, 1. oktoobril kell 11 h. PALVUS.

Kolmapäeval, 2. oktoobril kell 7.30 õ. PIIBLIPALVETUND.

Pühapäeval, 6. oktoobril kell 11 h. JUMALATEENISTUS, teenivad A. Ehasoo ja E. Saraoja. Issanda laud.

Kolmapäeval, 9. oktoobril kell 7.30 õ. PIIBLIPALVETUND.

JOHN E. SOOSAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

OOTAMATULT LAHKUNUD

SALME KONDOR'it

sündinud Krüger

mälestavad leinas

VEND abikaasaga

KALLIST PEREKONNASÕPRA

ALBERT RAMMUL'it

mälestavad kurbuses

KÜNGID
LEIVATID
N. TEDERS

ARMAST

VERA LINDEMANN'i

mälestavad

KÜLLIKI ja FRED TAMM
ELLA ja JUHAN ÄRM
ERIK MATHIESEN abikaasaga
VILMA MATHIESEN abikaasaga

KALLIST SÕPRA

SALME KONDOR'i

mälestab

AINO VARES abikaasaga

MÄLESTAME KALLIST SÕPRA

VERA LINDEMANN'i

Meie siiras kaastunne lahkunu abikaasale ja tütrele.

ALEKS ja ANETTE KOPPEL
HERMAN ja MAIMU RIST
ALEKSANDER ja MINNA LINNAMÄE

ARMAST

VERA LINDEMANN'i

mälestab kurbuses

EESTI KODU PERE

HEAD NAABRIT

ALFRED HOFFMANN'i

mälestab

AGU KIILI

KALLIST SÕPRA

HILJA ZEILINGER'i

mälestab leinas

perekond ARIKE

TÄNUAVALDUS

Südamlik tänu kõigile, kes meie kalli poja ja venna, unustamatu

IVAR LUKSEP'a

ärasaatmisest oma osavõtuga teda mälestasid ja kes on olnud meile toeks ja tröösiks meie suures kaotuses ja leinas. Siiras tänu lillede ja annetuste eest Ivar'i mälestusfondi.

PEREKOND LUKSEP

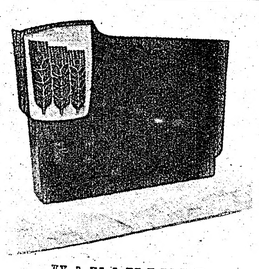

HAUAKIVID

Eesti ettevõte

YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)

487-2147

Eesti arst valvekorras

28. ja 29. sept.
dr. T. Maimets 469-1322

Miljonäril õigus abiraha saada

Üks joonestaja Windsoris, kes 2 nädalat pärast töölt ajutiselt lahtisaamist võitis riigiloteriil 1,2 miljonit dollarit, sai järgneva aasta jooksul riigilt veel 11 000 dollarit töötaoleku abiraha, vaatamata oma suurele võidule ja ka seigale, et ta pudupoe omanik oli. Usutlemisel ajalehega väitis ta, et tal abirahale täielik õigustus oli:

„Ma olen 20 aastat kindlustusraha riigikassasse sisse maksnud ja mul oli õigus töötaoleku juhul vastavat hüvitust saada. Minu era sissetulekud on mu oma eraasjad. Ja kui ma nüüd tööle tagasi läheksin, ütleksid kõik, et võtan töökoha mõne teise eest, kel seda rohkem vaja on."

Ja paistab, et tal vähemalt ametlikust küljest osaline õigus on. Kanada töövalitsuse esindaja Windsoris möönis, et töötaoleku abiraha andmisel arvestatakse ainult töösissetulekut, mitte pärandusi, loteriivõite ega eraomandeid või kinnisvara väärtust.

Et saada abiraha, peab saaja tõendama, et ta aktiivselt tööd otsib ning on ise tahteline ja võimeline töötama. Ka peab ta iga kahe nädala tagant tööametile oma tööotsinguid kirjeldama.

Neis kahes viimases punktis aga mõlemad usutletud vaikisid. Endine joonestaja lisas siiski niipalju, et ta polevat sugugi hullem kui kõik need pensionileminejad, kes esimesel aastal tööabiraha küsivad ja seda ka saavad, kuigi neil pole mingit kavatsust enam tööle tagasi minna.

Vilp

TÄHELEPANUKS ORGANISATSIOONIDELE

„MEIE ELU" on asunud oma järjekordse KALENDRI-TAHTRAAMATU koostamisele 1986. aastaks.

Kuna „MEIE ELU" KALENDER-TAHTRAAMAT on organisatsioonidele ja „Meie Elu" lalaldasele lugejaskonnale asendamatuks käsiraamatuks üle kogu vaba maailma asuvate eesti organisatsioonide kohta, siis on oluline, et Tähtraamatus oleksid organisatsioonide täielikud õiged aadressid.

Organisatsioonide praeguste õigete aadresside saamiseks palutakse kõiki eesti organisatsioone Kanadas ja mujal saata oma täpsed aadressid Post Code'i äramärkimisega „Meie Elu'le" HILJEMALT 15. OKTOOBRIKS s.a. aadressil:

„MEIE ELU"
958 BROADVIEW AVE.,
TORONTO, ONT. M4K 2R6

Õige aadressi avaldamine „Meie Elu" Tähtraamatus on iga organisatsiooni enda huvides. Seepärast saatke oma aadress „Meie Elu" Tähtraamatu jaoks kohe viivitamatult!

„MEIE ELU"

Võimalus õppida kutseliseks koduabiliseks

Meie kõik oleme ühel või teisel viisil puudutatud vananemisest ja probleemidest, mis sellega kaasuvad. Vanadekodudesse ja hooldusasutustesse on raske sisse pääseda, nad võivad olla väga kulukad, pahatihti on miljöö neis masendav ja vanad inimesed meeleldi ei tahaks, et neid sinna paigutatakse. Üks lahendus oleks väljaõppinud koduabiliste näol, kes pidevalt käiks kodudes vanu ja haigeid aitamas, nii et neid poleks vaja kodust välja viiagi.

George Brown College, arvestades neid üha suurenevaid probleeme, pakubki nüüd säärase treenimise võimaluse — Home Support Certificate Program — ja on saatnud Eesti Abistamiskomiteele informatsiooni, mis siinkohal on edasi antud: Koht: College Street (üks blokk läänepool Bathursti). Kestvus: 12 nädalat täis ajaga. Ajaga: sept. 30 – dets. 20, 1985; jaan. 6 – märts 28, 1986; märts 31 – juuni 20, 1986. Õppemaks: 192,00 dollarit kursus.

Programm haarab inimese hingelu tundmist, toitlustamist, majapidamist ja esmaabi. Lõpetajad saavad tööd agentuuride juures, kust neid saadetakse abivajajate juurde. See on mõeldud täiskasvanud (mature) isikutele, kellele meeldib teisi aidata ja kellel on annet majapidamistöödele. Töö võib olla täie või osalise ajaga. Lähemaks informatsiooniks helistada telefonil 967-1212, ext. 4375 või 4220. Kirjutada aadressil Home Support Program, College St. Campus, George Brown College of Applied Arts & Technology, P.O. Box 1015, Station „B", Toronto, Ont. M5T 2T9.

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
UUS ASUKOHT
6150 Yonge St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles)
Willowdale
221-1159

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) • EESTI LIPUD (suured) • EESTI MAA-KAARDID • MAALID • SEEBID • KREEMID „Kamill" • „RAKUDA" masseerijad • POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

Meie Elu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:
TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. • Tellige ja lugege „MEIE ELU". • Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse (US$) 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00.
Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.
„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

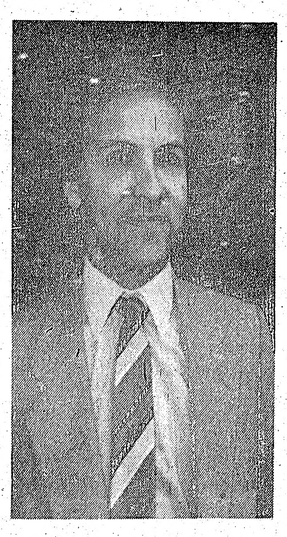

Eric Hans Pärtelpoeg doktoriks

Eric Hans Pärtelpoeg, sündinud 1955.a. Montrealis, saavutas doktorikraadi (Ph.D.) University of Arizonas, Tucson, metallurgiainseneri teaduskonnas. Doktoritöö väitekirja teemaks oli „Energy Optimization in Flash Smelting". Varem lõpetanud McGill'i ülikooli 1977.a. metallurgiainseneri teaduskonna cum laude ja Birks kuldmedaliga. Töötas Sudburys, Ont., Inco juures kuni 1979.a. Alustades jällegi õpingutega, saavutas 1981.a. magistrikraadi McGill'i ülikoolis. Doktorikraadi omamisel asus tööle osakonnajuhatajana Phelps Dodge Corp. Hidalgo Smelter Co., New Mexicos. Akadeemiliselt kuulub Korp! Ugala'sse.

39.a. tagasi

Sini-must-valge lipu alla Argentiinasse

Buenos Aireses tähistas oma 75-dat sünnipäeva tööstur Johannes Bruus, kes 1946.a. saabus Argentiinasse vana kalalaevaga koos 11 reisikaaslasega Rootsist. Juubilar on pärit Pärnust, kus alustas rauatöö õppimist. Siirdudes Tallinna tegi meistrieksami, töötas O/Ü „Mootoris" ja saksa okupatsiooni ajal omas autoparanduse töökoja. Koos abikaasaga sõitis kalapaadis Soome ja sealt siirdus Rootsi, kus koos kümnekonna kaasmaalasega otsustas rännata edasi Lõuna-Ameerikasse.

Osteti vana 18-tonnine kalalaev „Snygg" ja 8. juunil 1946 sõideti välja Tjörni saarelt sihtkohaga Buenos Aires. Laevas oli kolm naist ja kaks last; meestest ainult kahel meresõiduks vajalikke teadmisi.

Buenos Airese sadamasse jõuti 9. septembril — seega oli veedetud merel 93 päeva. Too „eesti viikingite" vägitegu äratas tollal rohkesti tähelepanu mitte üksi kohapealsete eestlaste ja teiste muulaste, vaid ka argentiinlaste hulgas. „Snygg sõitis kogu teekonna kestel sini-must-valge lipu all!

Buenos Aireses oli Johannes Bruus sunnitud algul töötama palgalisena ühes metallitööstuses, paari aasta pärast aga oli tal juba rajatud oma ettevõte — metallesemete, peamiselt kodumajapidamises tarvitusel olevate riistade tehas „J. Bruus & Cia.", mida juhib tänaseni.

Johannes Bruus koos tütrepojaga oma tööstuses Buenos Aireses.

Siin üksik vanemat sorti naisterahvas soovib leida omasugust üksikut

SÕBRANNAT

Slt. „Kahekesi kindlam".

Noorte muljed spordilaagrist

Eesti noorte spordilaager toimus Jäekäärul 3–10. augustini. See oli laagri esimene aasta. Juhatus kavatseb, et see tuleks iga-aastaseks ürituseks. Osavõtjate arv oli 36 noort. Laagri jooksul oli noorte poolt kuulda positiivseid märkusid programmi kohta, kuid juhatus tahtis saada täpsemaid andmeid. Viimasel laagripäeval täitis iga noor muljete avaldamise lehe, mis koosnes küsimustest, kuid üldised kommentaarid olid ka teretulnud. Üksmeelselt leiti, et toit oli maitsev ja et seda oli küllaldaselt. Kõik noored jäid rahule üldise kavaga ja 13–17.-aastased jäid rahule ka nende eriprogrammiga: võrkpalli- ja tennisemänguga.

Noored olid üldiselt rahul spordiinstruktoritega. Mõned märkused olid järgnevad: „Kõik instruktorid olid päris head inimesed", „Kasvatajad olid toredad ja kenad", „Mõned instruktorid karjusid liiga palju".

Küsimusele „Mis sinule ei meeldinud?", poisid mainisid 20-minutilist hommikuvõimlemist ehk aeroobikat. Toimkond ja kehatõuged olid ka mõnele poisile ebameeldivad. Ühele 11-aastasele tüdrukule ei meeldinud „jalgpall, tennis ja poisid". Ligi kolmandik noortest oleksid tahtnud rohkem magada.

Küsimustele „Kas tunneksid huvi tulla tuleval aastal tagasi?" ja „Kas soovitaksid spordilaagrit sõpradele?" oli ühehäälne vastus — „jah".

Küsimusele „Mida saaksime juurde lisada programmile?", suurem osa väikseid (7-10-aastased) ja keskmised (11-12-aastased) poisid vastasid „pesapalli". Keskmised poisid eelistavad ka maadlemist ja ameerika jalgpalli. Mõned suured poisid soovivad korvpalli ja mõned tüdrukud tahavad sulgpalli. Oli ka omapäraseid soove, näiteks sukeldumine ja kalapüüdmine.

Mõned üldised kommentaarid:

— „Mul kangesti meeldis ja mul on hea meel, et ma õppisin nii palju."

— „Mul kangesti meeldis ja mul on hea meel, et ma õppisin nii palju."

— „See oli väga hästi korraldatud — juhatus ka oli väga hea — ei saa oodata järgmise aastani."

— Terve värk oli väsitav." (11-aastane poiss)

— „Ma arvan see oli väga hea tehtud. Seal oli palju hea sporti nagu võrkpall, tennis, jalgpall ja asjad nagu niimoodi. Ma meeldin sportlaager." (7-aastane poiss)

— „Aruldane! Ma tulen tagasi — instruktorid olid väga head — nüüd ma oskan võrkpalli mängida."

— „Oli tore, õppisin palju ja toit oli hea . . . saime kõik vormi ja kindlasti tulen tagasi." (14-aastane tüdruk).

Need andmed olid koostatud laagri programmijuhi Tiit Romet'i poolt, kes neid esitas juhatuse esimesel sügis koosolekul. Koosolekul selgus, et laager oli hästi õnnestunud, ja et mõttet seda jälle teha. Juhatus juba jätkas tlevaastase planeerimist. Noorte mõtted ja ideed on neile abiks ja on teretulnud!

MALLE JÜRIMA

JUUBILARID

LENDUR KOL.-LTN V. GUTMAN 85

Lõuna-Kalifornia Ohvitseride Kogu korraldusel pühitseti kogu esimehe Boris Saame kodus, Burbankis, lendur kol.-ltn Valfried Gutmani 85. sünnipäeva lähemate sõprade ringis.

Juubilar sündis Tallinnas 13. augustil 1900 pangaametniku pojana. Pärast Nikolai keskkooli lõpetamist Tallinnas ta astus vabatahtlikult koolipoiste pataljoni ja võitles Vabadussõja algusest kuni selle võiduka lõpuni.

Pärast sõja lõppu ta valis sõjamehe elukutse. Ta võeti vastu lennuväkke. 1921. a. ta sai sõjaväe lenduri kutse. Pärast erikursusi Prantsusmaal, Inglismaal, ta määrati Kõrgemasse Sõjakooli. Selle lõpetamisel 1933.a. ta määrati I Lennuväe Divisioni ülemaks Rakvere, 1936. a. näeme teda Lennukooli ülemana ja 1938 Õhukaitse Staabi ülemana.

ALEKSANDER ERS 75

28. augustil täitus N.Y. Lexington Ave. koguduse esimehel Aleksander Ersil 75 eluaastat. Sündinud Tallinnas töösturi pojana sai ta alghariduse Tallinna Kaarli kiriku koolis. Lõpetas siis Tallinna Poeglaste Realgümnaasiumi 1929.a.

Ülikooli lõpetamine toimus 1939. a., millele järgnes rida kursusi ja õpetamise praktikat ülikooli Didaktilis-Metoodilises Seminaris, mis andis gümnaasiumi-õpetaja kutse.

Järgnes ajaloo-õpetaja töö Tartu Kolledžis ja Tartu Kommertsgümnaasiumis Vene ja Saksa okupatsioonide kestel kuni 1944. kevadeni. Järgnes teekond lõunasse, jäädes peatuma Stuttgarti, kus oli Eesti komitee esimees.

Sealt viis elutee edasi Prantsuse tsooni Tübingeni, sealse komitee esimeheks. Paralleelselt sellega asus ta tööle ajaloo-õpetajana Geislingeni Gümnaasiumis kuni 1951.

Immigratsioon tõi juubilari USA-sse. Siin töötas ta algul superintendentina, lõppeks kinnisvarade mänedžerina suuremas projektis üle 1000 korteriga. Töö kõrval jätkusid õpingud Columbia Ülikoolis ajaloo alal.

Käsikäes eelnevaga jätkus aega organisatoorseks ja rahvuslikuks tööks.

Juubilar abiellus pärast immigreerumist Irene Pärnastega. Selles abielust on sündinud poeg Andrus, kes on lõpetanud kolledži ja spetsialiseerunud lennuliinide alal, töötades Republic Airline'i ja Quebec Air juures. Kasutütar Ülle on abielus ameeriklasega New Jerseys.

EKN esimees Laas Leivat, Risto Leivat, Anne Hansson, Maaja Leivat, Viive Raamat, Helgi Parsons, Ellen Leivat Toronto sadamas. Tagaplaanil purjekas „The Challenge".

Foto — Priit Aruvald

Eesti lipp lõbusõidu-purjekal

Laupäevaks, 14. septembriks kutsuti Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esindajad lühireisile Ontario järvel 95-jalase kolmemastilise purjelaeva „The Challenge'iga". Kutse tuli eestlanna Helgi Parsons'i kaudu, kes töötab laeva omanikule. Pr. Parsons'iga oli esimene kontakt tegelikult suve algul, kui tuli tema poolt ettepanek heisata suveks laeva masti Eesti lipu. EKN annetas lipu ja see lehvis laeval terve suve.

„Challenge" on ehtitatud 1980.a. ja ümberehitatud 1984.a. kui shveitsi ärimees Rudolf Vogelsanger selle ära ostis. Suviti on laev paigutatud Toronto Harbourfront'i ligidale, kus ta neli korda päevas viib kuni 65 inimest korraga kahetunnilisele reisile ümber Toronto saarte. Õhtuti on laeva võimalik üürida eragruppide poolt. Käesoleval aastal viiakse laev talveks lõunasse, aga suveks tuuakse jälle tagasi Torontosse.

Pr. Parsons teatas, et kuna laeva mastis lehvisid ainult kolm lippu, siis Eesti lipp oli äratanud tähelepanu ja mitmed tahtsid teada lipu tähendust. Kuna publiku huvi oli suur, siis laeva meeskonnale oli selgeks tehtud, mis lipp see on ja isegi värvide tähendust, et saaks küsijatele seletada. Laeva kapten ütles, et ta oli kohanud mitmeid noori eesti neidusid lipu kaudu.

Eestlastele korraldatud laevasõit sattus kaunile septembrikuu laupäevale ja kujunes ülimalt nauditavaks elamuseks.

Pr. Parsons loodab, et eestlased kasutavad võimalust laeva rentimiseks oma seltskondlikeks väljasõitudeks Ontario järvel Eesti lipu all tuleval hooajal. Huvitatud võivad pr. Parsons'iga kontakti võtta: „Total Sailboat Services", 33 Harbour Sq. Ste. 2614, Toronto, M5J 2G2

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Rootsi piloodid mõrvaohus

STOCKHOLM — Rootsi õhujõudude piloodid ei taha enam esineda avalikult ühelgi pildil, samuti mitte telefoniraamatutes ja mujal, kus neid võidakse identifitseerida idariikide agentide poolt. Põhjuseks on liiga sagedased külastused pilootide kodudes „müüjate" poolt, kes enamuses on poolakad.

Julgeolekuteenistuste poolt koostatud ja sõjaliste jõudude ülemjuhatajale edasisaadetud raportis öeldakse, et taolisi, täies ulatuses motiveerimata „külastusi" on esinenud enam kui saja piloodi kodus.

Piloodid teavad väga hästi, miks neid niivõrd hoolikalt kaardistatakse. Kui peaks tekkima kriitiline olukord, kus sõda on n.ö. otse ukse ees, on loomulikult idariikide üks peamisi huve rootsi riigikaitse trumpässa — õhujõudude — likvideerimine.

Toronto filatelistid alustavad uut hooaega

Eesti Filatelistide Selts Torontos alustab oma 29. tegevusaastat järgmise kuu alguses. Uus hooaeg algab vahetusõhtuga neljapäeval, 3. oktoobril Eesti Majas algusega kell 7.30 õhtul. Nagu eelmistel aastatel on kohaks endiselt klassiruum nr. 9. Samuti peetakse kinni vanast traditsioonist, et kokkutulekud toimuvad iga kuu esimesel neljapäeval, kuni tuleva aasta maikuuni.

Seltsi juhatuse sooviks on, et kõik liikmed tulevad uue hooaja avamisele ning loodab näha ka uusi liikmeid ning külalisi.

KUHU MINNA?

Laup., 5. okt. Eesti Maja 25. aastapäeva pidu algusega kell 7 õ.

Pühap., 6. okt. Toronto Eesti Meeskoori 35. aastapäeva kontsert-aktus Eestri Majas algusega kl. 3 p.l.

Pühap., 20. okt. Bernard Kangro ja Kalju Lepiku sünnipäevad Tartu Instituudi korraldusel Tartu College'is algusega kl. 15.00.

Laup., 26. okt. Kotkajärve ball Toronto Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Pühap., 10. nov. kontsert Eesti Muusika Fondi korraldusel Walter Hall muusikafakulteedis algusega kl. 4 p.l.

Toronto Eesti Maleklubi 1950–85

Eesti Majas algab malehooaeg Toronto Eesti Maleklubi (TEM) juubeli maleturniiriga, mis toimub pühapäeval 29. septembril.

TEM asutati Torontosse sisserännanud maletajate poolt 1950. aasta sügisel ja pikaajalise tegevuse ajal on läbi elatud nii tõususid kui ka mõõnasid. Asutajad-liikmed olid: H. Anto, E. Kalmar, M. Kask, K. Kivisild, L. Kosenkranius, A. Kuuter, N. Küttis, K. Pehtla, V. Raag, E. Rose, V. Tark, H. Uttopärt ja V. Vesinki.

Uus maleklubi koondas eesti maletajaid ja tiivustas nende tegevust. Juba 1971.aastal tuli H. Anto Toronto Ülikooli malemeistriks ja klubi tegevus laienes. Klubi alustas tegevust 13 liikmega, kuid juba 1953. aasta liikmete nimekirjas leidub 30 toetajatliiget ja tegevus toimub mitmes eriklassis (A,B,C). Järgmised kümnekond aastat olid eesti maletajad Toronto linna klubidevahelistel malevõistlustel kardetavad vastased. Tipp- (või A-klassi maletajad Rose, Tark, Küttis, Vesingi, Uttopärt, Kaldveer) saavutasid 1956. aastal esmakordselt esikoha Toronto linna malevõistlusel. Esikoht saavutati ka 1961. ja jälle 1965.aastal. Sama aegselt olid edukad ka B ja C klassi maletajad, kes võitsid üheksal korral esikoha. TEM tegevust juhatas veerandsada aastat E. Kalmar ja ta oli ka hinnatud kaastööline Toronto linna ja Ontario malevõistluste organiseerimisel. TEM liikmete arvu on ajajooksul kuulunud üle saja malehuvilise. Siiani on läbielatud juba kaks generatsioonide vahetust. Nii nagu on muutunud klubi kooseis, on ka muutunud klubi juhatus ja võib ennustada edukat tulevikku.

TEM kutsub kõiki malehuvilisi osavõtma juubeliaasta pidustusest 29. septembril (pühapäeval) algusega kell 1.30 peale lõunat. Kava on kaks turniiri neljas voorus (2x30 min.), nii A- kui B-klassi võitjad saavad auhinnad. Nendele, kes turniirist ei soovi osa võtta on ettenähtud võimalus sõprusmängusid mängida. Turniirid on avatud nii eestlastele kui ka nende mitte-eestlastest perekonna liikmetele. Osavõtjatel palutakse kaasa tuua oma malendid ja malekellad. Turniiri kohtunik ja organiseerija on L. Joselin.

aeg.

Toronto Peetri kirikus tähistati kodumaalt lahkumise aastapäeva

Toronto Peetri kirikus toimunud jumalateenistusega möödunud pühapäeval tähistati kodumaalt lahkumise 31. aastapäeva. Jumalateenistusel olid tegevad praost Andres Taul ja õpetaja Edgar Heinsoo ning muusikalist osa täitis Cantate Domino koor dr. Roman Toi juhatusel. Sama teenistuse raames märgiti ka pühapäevakooli õppetöö algust.

Teenistuse alguseks sisenesid kirikusse pühapäevakooli õpilased — arvult umbes paarkümmend — ja nende õpetajad. Teenistuse avataktina kõlas koorilt lühifantaasia „Hoia, Jumal, Eestit", mille lõppedes praost A. Taul pöördus laste poole palvusega, mis oli rajatud Markuse evangeeliumile 10:13-14-15 ja mille tuumikuks on: „Laske lapsukesed minu juure tulla, ärge keelake neid, sest niisuguste päralt on Jumala riik!" Õpetaja avaldas lootust, et pühapäevakoolis õppides lähenevad meie lapsed Jumalale ja nõndaviisi kasvavad neist paremad kodanikud.

Avakoraalile järgnes liturgiline teenistus, mille pidas õpetaja E. Heinsoo. Jutlustas praost A. Taul. Jutluse aluseks oli pühakirja sõnad teisest ajaraamatust 16:8-9. Iisraeli suguharud, kui nad alustasid võitlust omavahel ja kaotasid usu Jumalasse, vallutati võõrast võimude poolt. Ainult need, kes ammutavad oma tugevuse Jumalast, ei kao. Meid, kes me 31 aastat tagasi põgenesime Eestist, saatis ja kaitses Jumal. Kummardades Jumalat seisame kaljul, millel võime kindlalt seista ja võitjana välja tulla ka kõige suurematest raskustest.

Palve kodumaa eest algas salmiga „Sul üle Jumal valvaku." Eestpalves praost Taul meenutas sõjasangareid, kes meie maa ja rahva eest võideldes langesid ja ka rahvuskaaslasi, kes pikkade aastate jooksul paguluses meie keskelt lahkunud. Eestpalvet kinnitas kogudus lauluga „Õnnista, Looja vaim."

Teenistust kaunistas Cantate Domino veel teise lauluga — „Troostilul." Lõpuliturgia juhatas sisse õpetaja E. Heinsoo ning meie Isa palvet luges ja peagu kirikutäit rahvast õnnistas praost A. Taul.

NÄDALA RISTSÕNAD

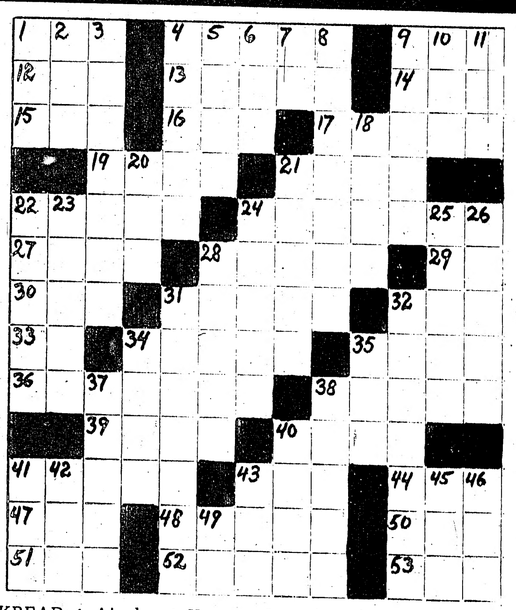

PÕIKREAD: 1. Aimdus. 4. Kuum. 9. Enda. 12. Suurriik. 13. Lahti tegema. 14. Kala. 15. Samuti. 16. Mitte kitsas. 17. Mitte emane. 19. Piirkonnad. 21. Ruumikas. 22. Toimikud. 24. Õpilane, üliõpilane keskajal. 27. Pealinn Lõuna-Ameerikas. 28. Vabrikusaadus. 29. Noot. 30. Lapsevanem. 31. Medali või metalliraha esikülg. 32. Äärmuslaste organisatsioon Ameerikas. 33. Krüptooni keemiline märk. 34. Kangasuga. 35. Mehenimi. 36. Teated. 38. Tuntumaid kirjanikke praegu Eestis. 39. Käabusrahvas Aafrikas. 40. Suur pingutus. 41. Alaväärtuslik toodang. 43. Isand või härra Lähis-Idas ja Kesk-Aasias, tagurpidi. 44. Sidesõna. 47. Roomaja loom. 48. Soome kirjanik. 50 Temal. 51. Emane lammas. 52. Pealinn Aafrikas. 53. Tuntud eesti muusikategelane.

PÜSTREAD: 1. Avaus. 2. Lapsevanem. 3. Gandhi hüüdnimi. 4. Suutäied. 5. Avausted. 6. Mitte kitsas. 7. Ameriitsiumi keemiline märk. 8. Hiljuti kardinaliks ülendatud läti vaimulik. 9. Ameerika kirjanik sajandi keskpaiku. 10. Saar Iiri meres. 11. Ahv. 18. Mitte korpulentne. 20 Naisenimi. 21. Kooskõla. 22. Mehe hüüdnimi. 23. Linn Venemaal. 24. Loom või inimene, kelle kehaosad või kogu keha erinevad tunduvalt tavalisest kujust, näiteks kahepeaga vasikas. 25. Asundus Rakverest põhja pool. 26. Spordiriist. 28. Riidesort. 31. Halduspiirkonnad Siberis. 32. Lopsaka sõlmega endisaegne kaelaside. 34. Jaam Tartu-Valga liinil. 35. Eesti leidur. 37. Kilbike, plaadike. 38. Linn Tšehhoslovakkias. 40. Asula tagurpidi. 41. Suur taim. 42. Tähestikus kolm järgimööda tähte. 43. Sadama osa tagurpidi. 45. Linn Sudaanis. 46. Araabia tiitel. 49. Kirjade alguses kasutatav lühend.

Lahendus järgmises lehes.

EELMISE NÄDALA RISTSÕNADE LAHENDUS

PÕIKI: 1. Jäik, 5. Kvass, 10. Etem, 14. Anna, 15. Oiuta, 16. Sära, 17. Agnostikud, 19. Ihas, 20. Maaleib, 21. Dialekt, 23. Ilmen, 25. Sid, 26. Ronite, 29. Astmikul, 34. Avon, 35. Havi, 37. Usume, 38. Paa, 39. Perekas, 41. BBB, 42. Laser, 44. Esko, 45. Kera, 46. Altruist, 48. Vaalad, 50. Sul, 51. Isast, 53. Armetut, 57. Ülemust, 61. Laur, 62. Polügaamia, 64. Aimu, 65. Ulatu, 66 Tilk, 67. Lemm, 68. Ultus, 69. Ants.

PÜSTI: 1. Jaam, 2. Änga, 3. Inna, 4. Kaoliin, 5. Kotimehe, 6. Viibe, 7. Auk, 8. Stud, 9. Sadist, 10. Esildis, 11. Tähe, 12. Erak, 13. Mast, 18. Selt, 22. Aimus, 24. Navesti, 26. Rapla, 27. Ovaal, 28. Noast, 30. Sikk, 31. Kubel, 32. Umbra, 33. Lebad, 36. Ares, 39. Pruut, 40. Aovalgus, 43. Erserum, 45. Katmata, 47. Ilupuu,, 49. Asea, 52. Süütu, 53. Alal, 54. Raie, 55. Mumm, 56. Toll, 58. Umin, 59. Silt, 60. Taks, 63. Lat.